

OBĚTI
KOMUNISMU
SE NESMÍ ZAPOMENOUT

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois

DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen 1891

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 30. BŘEZNA 1994 - ČÍSLO 84 - WEDNESDAY MARCH 30, 1994

Dnešní cena \$1.00

JAN KRÁL

Vítězství kříže

Zpívejme díky
dítky Evy
Ježíšův Syn Otcův
vyvolený
za obět'
zvedl kříž

Otevřel našim
duším nebe
zázračně zůstal
vtělen v chlebě
aby byl
srdcím blíž

Trpíš-li hledej
v srdci ráně
nebeské jeho
lásky pramen
bolesti
utiší

Shawn White, Chicago, IL.

Je mírové řešení v Bosně ohroženo?

Olga Valeská - RFE

Ovzduší vzájemné nedůvěry, vytvořené dlouhotrvající občanskou válkou v bývalé Jugoslávii, znesnadňuje pokrok na cestě k míru v Bosně a Hercegovině, ba podle pesimistů jej dokonce ohrožuje. Zatímco bosensko-muslimský ministr zahraničí Silajdžić a jeho chorvatský rezortní kolega Granič pokračovali v Moskvě v jednáních o chorvatsko-muslimské federaci, ozývaly se bojovné hlasy jak se strany bosenských Srbů, tak se strany obyvatel srbské enklávy Krajina v Chorvatsku. Předseda parlamentu samozvané srbské republiky v Bosně Krajčević prohlásil, že očekávat od Srbů připojení k muslimsko-chorvatské federaci

Pokračování na str. 5

MÍSTO ABYCHOM HAITI ZACHRÁNILI, NIČÍME JI

Pat Buchanan
Conservative Chronicle, 23. března 1994

11. března - Mnohokrát v minulém století použili prezidenti ozbrojených lodí k podpoře nebo obraně amerických zájmů v Latinské Americe.

William McKinley napadl Kubu, aby vyhladil moc Španělska z Karibského moře po zničení válečné lodi Maine v havanském přístavu. Teddy Roosevelt poslal ozbrojené čluny na pomoc Panamě při odloučení se od Kolumbie - výměnou za výlučné právo Ameriky "vykopat Veliký

Pokrač. na str. 4

Příliv nezákonných zaplavuje Ameriku

Paul Harvey
Conservative Chronicle, 23. března 1994

19. března - Hned u Oválné úřadovny Bílého domu je malá předsíň, vedoucí do soukromé jídelny, o nic větší než máte doma.

President Reagan ozdobil stěny této malé předsíně zářivými karikaturami sebe samého; řekl, že mu to pomáhá, aby sebe nebral příliš vážně.

Když mě president pozval před deseti lety na oběd do té intimní jídelny, měli jsme živou konverzaci o znepokojujících záležitostech světa, oživenou fascinujícími Reaganovými vzpomínkami na veselá dobrodruž-

Pokračování na str. 5

Evropě dělá starosti černý nukleární trh

Evropané mají starosti kvůli rostoucímu kupčení s materiály, potřebnými k výrobě nukleárních zbraní.

Mike Blair
Spotlight, 28. února 1994

Autority v evropských zemích, včetně expertů proti terorismu, jsou hluboce znepokojeni nad vzrůstajícím obchodem černého trhu na nukleární materiály, včetně prostředků k výrobě zbraní.

Německá policie oznámila, že v r. 1993 vyšetřovala 158 případů, zahrnujících možný prodej nukleárního materiálu. Ačkoliv 59 případů se

Pokrač. na str. 4

■ LONDÝN, Velká Británie

Ruské ministerstvo obrany, přes zákaz prezidenta Jelcina tajně vyrobilo nový prostředek bakteriologické války, pro který Západ nemá protijed, jak oznámily londýnské Sunday Times. Tento týdeník řekl, že prostředek je tak silný, že 440 liber prášku, roztroušeného letadlem, může usmrtit 500,000 lidí. Je prý částí tajného masivního programu Ruska.

V r. 1992 Jelcin pod tlakem Ameriky podepsal prohlášení jímž zavázal Rusko k mezinárodní úmluvě o zákazu výroby biologických a chemických zbraní. Rusko také slíbilo, že zničí takové zbraně ve svém arsenálu, zděděné od dřívějšího SSSR.

Důkazy od tří uprchlíků - dvou do Londýna a jeden do CIA v Americe ukazují, že program pokračuje pod kontrolou ruského ministerstva obrany.

■ TOPOLOBAMPO, Mexiko

Mexický prezident Carlos Salinas de Gortari měl ctízádnostivé snahy vytáhnout Mexiko z mnohohleté izolace a ochranářství do nového hospodářského uspořádání světa, které mělo začít vejít v platnost úmluvy NAFTA 1. ledna t.r. NAFTA, silně kritizovaná ve Spojených státech jako hrozba americké pracovní příležitosti, je daleko větší hrozbou mexickému nevykonanému hospodářství. Mexičtí obchodníci byli první, kteří připustili, že nová smlouva se Spojenými státy a Kanadou je pro ně hořkým lékem. A právě když Mexiko se pomalu začínalo přizpůsobovat volnému světovému trhu, jeho politický systém utrpěl vážnou ránu zabitím vedoucího prezidentského kandidáta, který měl být následníkem Salinase. Mexický finanční systém byl ořesen, a mexické akcie na Wall Street poklesly. Ale odborníci předvidali, že chmurná situace dlouho nepotrvá.

Avšak i bez nového politického napětí NAFTA přinesla nový nátlak na Mexiko, způsobený konkurencí na volném trhu.

Největší starosti dělá Mexičanům zemědělství. NAFTA vyžaduje, aby většina vládních subvencí byla zrušena.

Přes pokrok, kterého docílil Salinas, problémy Mexika zůstávají enormní. Sahají od úroků až 25ti procentních na obchodní půjčky,

někdy i vyšších, k neefektivnímu bankovníctví, nedostatečnému telefonnímu systému, nespolehlivému dodávání elektrické energie a korporačním daním, které mohou být až sedmkrát takové jako ve Spojených státech. A pak jsou tu problémy se službami jako je např. správa komputru, která může trvat dva týdny. Je ovšem naděje, že se tato situace změní.

■ WASHINGTON

Kongresní výbor schválil minulý týden plán na snížení vydání za zdravotní péči, a University of Alabama v Birminghamu zároveň oznámila, že našla vadu v lidských buňkách, která může způsobit zánech v celém těle.

Objev vzbudil naději, že je možno vynalézt terapii k léčení tohoto vážného stavu zvaného lupus, který může vzniknout z této vady v buňkách. Tisíce lidí je postiženo lupusem, mnozí smrtelně.

Ale lékařská technologie - která může prodloužit život a ulevit utrpení - ohrožuje omezení vydání, které je cílem reformy zdravotní péče. O technologickém pokroku se v debatách o zdravotní péči celkem nemluví, a někteří experti myslí, že důraz na snížení vydání a snaha, poslat co nejméně lidí do nemocnic, povede k snížení vydání. Avšak doposud je zkušenost jiná.

Víc než deset tisíc obyvatel Berlína se přišlo rozloučit s francouzskými vojáky, kteří jsou první ze spojeneckých vojsk, opouštějících nově sloučené město. Američtí, britští a ruští vojáci mají odjít ke konci srpna, a budou poctěni podobným ceremoniálním "Sbohem"

V Bratislave bola menovaná nová slovenská vláda

Slovenský prezident Michal Kováč vymenoval v stredu 16. marca 1994 členov novej vlády Slovenskej republiky. Premiérom sa stal Jozef Moravčík, bývalý minister zahraničných vecí SR a posledný minister zahraničia Česko-Slovenska.

Nová vláda má troch podpredsedov: Brigitu Schmognerovú, Romana Kováča a Ivana Šimku.

Za ministrov jednotlivých rezortov boli menovaní:

- Minister financií - Rudolf Filkus
- Minister priemyslu - Peter Magvaši
- Minister dopravy a spojov - Mikuláš Dzurinda
- Minister poľnohospodárstva - Pavel Koncoš
- Minister privatizácie - Milan Janičina
- Minister vnútra - Ladislav Pittner
- Minister obrany - Pavol Kanis
- Minister zahraničných vecí - Eduard Kukan
- Minister spravodlivosti - Milan Hanzel
- Minister školstva - Ľubomír Harach
- Minister kultúry - Ľubo Roman
- Minister zdravotníctva - Tibor Šagát
- Minister práce a sociálnych vecí - Július Brocka
- Minister životného prostredia - Juraj Hraško

Pre nás, Slovákov v Amerike, je potešiteľný fakt, že ministrom zahraničia sa stal Eduard Kukan, ktorý až do svojho menovania do tejto významnej funkcie viedol Stále zastupiteľstvo Slovenskej republiky pri Organizácii spojených národov v New Yorku. Eduard Kukan je profesionálny diplomat, ktorý si v New Yorku získal rešpekt a úctu svojich zahraničných kolegov.

Vydání na zdravotní péči je v přítomné době skoro trilion dolarů ročně. Nově objevené terapie zvyšují vydání. A čím déle lidé žijí, tím vyšší jsou výdaje Medicare. Spojené státy teď vydávají 14 procent hrubého domácího produktu za péči o zdraví. V jiných zemích již existuje omezení - rationing - zdravotní péče. Také se nacházejí způsoby odstraňování kataraktů a ledvinových a žlučkových kamenů.

■ ŘÍM, Itálie

Před nedělními všeobecnými volbami, vůdce extrémní pravice Gianfranco Fini stál na obrovském náměstí v Římě, Piazza del Popolo, a hřimal proti průmyslovým potentátům severní Itálie. Řekl, že tyto bohatí výrobci udělali smlouvu, že budou podporovat bývalou komunistickou stranu - nynější stra-

nu Demokratické levice - protože bývalí komunisté jsou ochotni dovolit průmyslníkům zavřít dveře a propustit zaměstnance, když půjde do tuhého.

Fini mluvil opovržlivě o dřívějších komunistech. Pochodovali prý po náměstích s rudými vlajkami. Teprve teď, řekl, se naučili rozznávat barvy italské vlajky.

Fini skoro vyhrál volby na starostu Říma vloni v listopadu. Jeden úředník bývalé komunistické strany o něm řekl, že tento mladý fotogenický muž je jedním z neschopnějších nových politických vůdců Itálie. Chtl zůstat anonymní.

Proslovy Finiho jsou silně nacionalistické - zdůrazňuje téma "vrácení Itálie Italům".

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 - FAX: (708) 749-1935
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$ 30.00	\$20.00	3 months \$ 35.00	\$25.00
6 months \$ 55.00	\$33.00	6 months \$ 60.00	\$38.00
12 months \$100.00	\$60.00	12 months \$120.00	\$75.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny etnate, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vřadky s uveřejněnými články stotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars

3 months \$ 50.00	\$30.00
6 months \$ 90.00	\$50.00
12 months \$170.00	\$85.00

Jedno z třinácti tornád, které postihlo stát Georgia v neděli, zpustošilo scénické město Tallulah. Sousedé pomáhají vynášet věci z poškozeného domu.

■ PIEDMONT, Alabama

Děti předváděly v kostele hru na Květnou neděli, když tornádo zbořilo jejich malý kostel v severovýchodní Alabamě.

Nejméně 19 osob bylo zabito, mezi nimi šest dětí ve věku 2 až 12 let, a asi 100 jiných bylo zraněno.

Denní Hlasatel 3

30. března 1994

Tornádo se přehnalo přes státy Alabama, Georga, Tennessee a North Carolina, a silné bouře přerušily elektrický proud, takže záchranné práce vážily. Ve všech těchto státech byly způsobeny značné škody.

ČESKÁ MODLITBA

Bože na nebesích,

shlédni milostivě na puklý federální Absurdo-Tatrástán, a protože bez Tvé vůle nepadne ani vlas z hlavy člověka, řekni popravdě, proč jsi dopustil ovládnutí mé vlasti typy z rodu hospodsky oszlých kořáno-kocábovitých magorů a boků, jejichž principál si u kosmopolitního klanu po dosažení vymínil za stoprocentní zaprodanost doživotní (původně šestiměsíční) funkci s vavřínovým titulem filosofa na trůně, s asistentským hejnem štěkajících biřiců a s valutově placeným oslavným chórem, vedeným gejšou se zamilovaně ovčím pohledem.

Bože spravedlivý,

posud' sám právní krvesmilstvo, jež nám zakazuje chlebný vývoz technicky nedochůdných tanků, zatímco vzájemně propojená světoviádná rodina se bilionářsky kapsuje na výrobě a vývozu zbraní všeho druhu včetně atomových, jež jsou účinnou hrozbou jino-rase, která se zastává své bezbranné odnože na okupovaných a fašisticky ovládaných územích.

Bože náš,

příkaž Duchu svatému alespoň minimální péči o chod mozků našich vládních vševědů s velkými mývalsky kývajícímí hlavami tak, aby kupříkladu alespoň seznali, že nikoliv invalidně zbylá hrstka víkendově jezdicích trabantů, nýbrž statisíce mobilních i nehybných setrvalé dýmajících gigantů otravuje ovzduší, aby dovedli rozlišit stupeň závažnosti činu amatérské kapsářky od jejich raubířsky daňového kyje s následným totálním cenovým do-oloupením proletářsky bosých poutníků, aby jim už došlo, že občanský a jejich plat mají společný jen název, nikoliv živnou jistotu, při čemž jejich plat by zasluhoval spíš cejch lupy, a aby konečně prozířeli z egosmysluplné slepoty a pocítili dětsky prvopočáteční radost z naivního objevu, že stát jsou nikoliv jen oni, ale i dalších patnáct milionů lidí, kteří se již nemohou dočkat dne, až zmizí ze scény i se svými bouráky, letadly, nakradenými miliony a se zdejšími i cizími kumpány, a s dolarově expertními parazitními našeptavači.

Bože nesmrtelný,

hlídej si tajemství své nesmrtelnosti před (po ní bažící) kmetrovskou tlupou, a ve dne v noci je rozleptávej připomínkou zákonitosti jejich smrti, a kdyby Ti to nestálo za námahu, postačí, když je laskomně poučíš, že Tvoje nesmrtelnost je stejně něco víc než jejich pomník, funkční či volební období, než jejich podpis na mezinárodní smlouvě nebo na jmenovacím dekretu pro jiného parazitního smrtelníka.

Bože neomylný,

odpusť, že tento aspekt Tvé nepostižitelné existence je denně trumfově přebíjen rojem porevolučně neomylných vladařů, od vedoucího místního hnutí, až u nejvyššího konce, a že Tvá neomylnost je zpochybňována neokomunistickou současností, v níž jsou neomylnými všichni u vesla, a proto se jejich systém neomylně blíží k definitivnímu krachu.

Bože vševědoucí,

odejmi mému rozumu schopnost úsudku, který jednoznačně svědčí o zjevné snaze nového rozdělení světa stejnotypnými lotry mezi dosavadní jaltské majitele, opět bez účasti a proti zájmům Bohem obvěněných podílíků, čímž by byla i nadále umrtvována přirozená funkce států a státeků coby samočisticího mechanismu v chodu dějin, a mně by nezbylo, než se ve skluzu dolů bezmocně dívat očima planety Země do vesmírné propasti, a osobně deně stát tvář v tvář sametové smrti.

Bože skromný,

ověšený stovkami cingrlat různobarevných církví a zesměšňovaný pohanskou obřadní choreografií, "chráněný" přepadovými tlupami různých "...agency" a "protiagency", udělej formou pomatení rázný konec s nimi i s katechickými vymyšlenostmi, důtkami vymrskej obživně podvodníky z mešit, synagog, chrámů i ze svatopeterského veletemplu, a dej zaznít nepokrouceným odkazům Desatera a Pisma z úst Tvých hlasatelů, oděných do pracích sutan a podpíraných poutnickými holemi.

Bože,

odpusť, jestli moje prosebná modlitba se místy měnila v pamflet v důsledku popisu zdeformované demokracie, o jejíž narovnání Tě tímto prosím a v ní věřím, s opětným odhodláním k tomu přispět i životem, jako kdysi po Únoru. — Amen.

ZÍTRA BUDE LÍP

Naši drazí přátelé, naši milí čtenáři a podporovatelé!

Redakce Hlasatele si dovoluje Vám oznámit, že laskavostí slechetných manželů Kaprálových jsme byli obdarováni větším množstvím knihy **ZÍTRA BUDE LÍP** v anglickém a českém jazyce, a sice dvojího druhu. Obě knihy jsou v překrásné vazbě; rozdíl je jen v kvalitě papíru.

Česká kniha je na normálním kvalitním papíře a stojí \$30.00 plus poštovné. Ve Spojených státech je poštovné \$3.00, do Kanady \$5.00 a ostatních států \$6.00.

Druhá neobyčejná kniha je pouze v anglickém jazyce, tištěna je na starodávném papíře, čímž se stává historickou, poněvadž podobná kniha již nikdy nebude na takovém papíře vydána. Cena této knihy je \$40.00 plus poštovné jako u té předešlé.

Drazí přátelé, Hlasatel dostal několik stovek těchto vzácných knih zdarma od manželů Kaprálových jako dar na záchranu Hlasatele. Naskytá se Vám příležitost naladit Vaše česká a slovenská srdce k štědrosti a tuto neobyčejnou knihu darovat Vaším milým a přátelům, a udělat jim i sobě velkou radost.

Zakoupením této každému milé knihy uděláte dobrý skutek, podpoříte Váš Hlasatel, a do určité míry zajistíte jeho vycházení. Pomůžete jej zachránit, aby mohl vycházet zde v Americe a později i v Československu mnoho dalších let. Pomněte, prosím, že Hlasatel patří mezi nejstarší noviny na tomto rozláhaném světě. Pomozte udržet si tuto světovou raritu pro další pokolení.

Vše je pomíjející. My zhasneme a odejdeme z tohoto světa, ale náš národ je a bude věčný.

Všichni čtenáři Hlasatele — někteří již obdrželi a ostatní obdrží výzvu k záchraně Hlasatele, nadepsanou **NÁROD SOBĚ**. Přečtěte si ji, prosím, pozorně, a necht' se rozezvučí struna Vaší štědrosti, a zazní v ní slova té jedné naší písně: "Ta naše krásná zem je jako zahrádka, je to pozemský ráj..."

VÁŠE REDAKCE

MÍSTO ABYCHOM ...

příkop". Woodrow Wilson, když byli američtí námořníci znepokojováni v Tampiku, zabral mexický přístav Vera Cruz; a Wilson poslal generála Johna Pershinga přes mexickou hranici v honbě za mužem jménem Pancho Villa, který udělal nájezd na Columbus, N.M. a při tom bylo zabito 17 Američanů.

Profesor Wilson, náš první morální imperialista ("Naučím jihoamerické republiky volit dobré muže") poslal námořní odborníky na Haiti a do Dominikánské republiky, aby učili tyto národy demokracii a náležitému respektu k investicím firmy United Fruit Company.

John F. Kennedy uvedl v chod Bay of Pigs, Lyndon Johnson poslal třicet tisíc amerických vojáků, aby zabránili "druhému" Kubě. Ronald Reagan napadl Grenadu - a smetl prvního sovětského pěšáka z šachovnice "studené války", George Bush poslal dvacetpět tisíc vojáků do Panamy, aby vypudil Manuela Noriega.

Každý tento zásah stál životy. Ale žádný nebyl tak škodlivý jako nynější embargo na Haiti - k donucení armády, aby přijala zpět sesazeného kněze-prezidenta, Fr. Bertranda Aristida. A rozdíl mezi těmito intervencemi a embargem Spojených států na Haiti je, že ty dřívější nájezdy byly dělány kvůli ochraně skutečných zájmů Spojených států. Haiti je drcena k smrti k svému vlastnímu "dobru".

Haiti je trestána tak, jako žádná karibská země nebyla kdy trestána, ne proto, že by ohrožovala americké zájmy jako to dělala Kuba, když Castro přeměnil ostrov na ponorkovou a raketovou základnu Moskvy a na táborovou základnu a "dva, tři, více Vietnamů", jak to nazval Che Guevara. Ne, účelem embarga na Haiti je "zrestaurovat demokracii" v osobě demagogického kněze bez kněžského hávu, který kdysi oslavoval ctnosti "necklacing" svých nepřátel, t.j. položení gasolinem naplněných pneumatik kolem jejich krků a zapálení.

Haiti je prvním předmětem americké zahraniční politiky po skončení "studené války" - politiky "demokratismu" verse made-in the U.S.A., staré Brežněvovy doktriny. Když Moskva poslala tanky do Prahy v r. 1968, Brežněv prohlásil, že žádný národ, jedno "socialistický", nebude smět se osvobodit od objetí komunismu.

Podle americké verse, žádný národ na této polokouli, který přešel od diktátorství k demokracii, nebude smět vrátit se k autokratické vládě. Amerika a její hrdinní spojenci jako Venezuela, ji budou blokovat, dokonce i zasáhnou, bude-li třeba, aby znovu zavedli demokracii.

Tedy abychom Haiti zachránili, ničíme Haiti. Sloupkař Robert Novák a vědec, expert na Latinskou Ameriku Daniel James tam nedávno byli na návštěvě a viděli účinky nového morálního imperialismu Ameriky.

Naše blokáda byla nanejvýš působivá a úspěšná.

Tato nepatrná země, říká James v magazínu Insight, "se hroutí do ekonomického a politického chaosu... Vetché hospodářství Haiti se zastavuje - v některých částech země začínají lidé hladovět k smrti."

Zatímco Fr. Aristide - zbavený svých kněžských slibů - žije na vysoké noze v Georgetownu za zahraniční pomoci, a volá po utážení sankcí, jeho země umírá.

Embargo na olej nedovoluje dovoz paliva, proto lidé kácejí stromy na dřevěné uhlí. "Haiti nemá lesy. Jsou pryč," říká jeden úředník Spojených států. "Ve dvou až pěti letech," říká jeden haitský průmyslník, "bude Haiti poušť."

Cizí měnu dostávala Haiti z turismu a exportu. Obojí je mrtvé. Průmyslový bark v Port-au-Prince, pýcha národa, je opuštěný - šedesát tisíc pracovních míst je pryč. Novák odhaduje nezaměstnanost na 75 až 90 procent. A pracující na Haiti se netěší zabezpečení amerického stylu. Je hojně rozšířena podvýživa, a tuberkulóza a malárie je epidemická. Novák hlásí: "Antrax (snět' slezinná) a vzteklna hubí prasata a voly, a lidé dostávají tyto nemoci. Na severovýchodě Haiti jedna třetina novorozeňat váží méně než čtyři libry." Budou celý život zpozdili.

Žebráci budou muset platit za to, že nepodporovali "demokracii".

Zatím generál Cedras, který vykopl Aristida, odmítá odejít, a desetitisíce Hait'anů v zoufalství utíká do Dominikánské republiky; americké válečné lodi blokují cestu loďkám na Floridu. Na sta lidí, kteří se pokoušeli uniknout po moři, se utopilo.

V této zemi udělala Amerika mnoho dobrého; osvobodila národy a lid od tyranie. Ale blokáda Haiti je mezi tím nejhorším. Když vidíte tuto mocnou zem drtit tu malou k smrti, musí se člověk stydět za to, že je Američanem.

Evropě dělá starosti...

ukázalo být podvody, věřili, že ostatních 99 bylo skutečným pokusem propašovat nukleární materiál. Policii se podařilo zadržet a zabavit materiál pouze v osmnácti případech.

Německé autority vědí, že radioaktivní látky se pašují z bývalého Sovětského svazu, a že jsou k dostání na černém trhu v Německu. Co je nejvíc trápí je to, že nevědí, o jaké množství se jedná.

Němci se obávají, že nukleární materiál, vhodný k výrobě bomb, by si mohl brzy koupit každý, kdo má hotové peníze, jestli se tak ještě nestalo.

ŠPIČKA LEDOVCE

Peter Kroemer, který je předsedou jednotky pro zločiny proti životnímu prostředí německé federální policie věří, že oněch 18 případů zabavení materiálu je pouze špičkou ledovce.

Kroemer řekl, že doposud zabavený materiál obsahoval přírodní uranovou rudu, obohacený uran, plutonium, cesium-137, Strontium-90 a californium-252.

Kroemer také řekl, že materiál byl asi ukraden z nukleárních elektráren nebo z nukleárních středisek k znovuzpracování pohonných látek v Rusku a v jiných republikách bývalého Sovětského svazu.

Aby zabránila takovému pašování na své území, Česká republika zorganizovala zvláštní policejní jednotku k zadržování nezákonného radioaktivního materiálu.

PAŠERÁCI CHYCENI

Na Ukrajině, v jedné z odtržených dřívějších sovětských republik, zatkla policie nedávno šest lidí, snažících se propašovat ze země nukleární materiál. To vedlo autority k vypátrání a zabavení ještě většího množství v sousedící republice Moldávii.

Ivan Levčenko, mluvčí ukrajinského ministerstva vnitra řekl, že oněch šest bylo zatčeno v ukrajinském přístavu Oděsa s deseti uncemi nukleárního materiálu, který obsahoval různé látky, používané v nukleárních zbraních, reaktorech a v medicíně.

Po tom následovalo zabavení 3.3 liber radioaktivního materiálu v Kišiněvě, hlavním městě Moldávie.

Ted' se pokoušejí úkolové oddíly, složené z ukrajinské a moldávské policie, určit původ tohoto materiálu. Ale byly četné případy, od rozpadu Sovětského svazu v r. 1991, radioaktivních látek včetně uránia, které byly pašovány za hranice.

Americké autority mají obavy — To vzbudilo zvláštní obavy ve Spojených státech, že je pravděpodobné, že takové druhy materiálu koupil Irán, Irak, Libye, Severní Korea a jiné země třetího světa, které se snaží vybudovat nukleární arsenál.

Zásilku, zabavenou v Oděse, zadržela elitní ukrajinská protiteroristická jednotka, která operuje pod dohledem ukrajinského ministerstva vnitra.

Mezi šesti zatčenými byli dva obchodníci. Byli jim zkonfiskovány střelné zbraně, 220 liber smrtící (ačkoliv ne radioaktivní) rtuti, vzorky různých cenných kovů, \$2,000 v hotovosti a nevyplněné identifikační dokumenty.

DUMPLING HOUSE RESTAURANT

4109 SOUTH HARLEM AVENUE, STICKNEY, ILLINOIS
PHONE 484-6733

VAŘÍME LEVNĚ, CHUTNĚ, VŠECHNY ČESKÉ SPECIALITY

Vepřová pečeně • pečená kachna • svičková
koprová a další omáčky • české knedlíky a zeli • řízky
bramborový salát • atd.

(obědy a večeře jsou vždy kompletní - polévka, hlavní chod,
přílohy, desert, chléb a máslo)

PODÁVÁME KAŽDÝ DEN SNÍDANĚ OD 7 A.M.

Vejce na jakýkoliv styl • knedlíky s vejci • palačinky
kávu a koláčky nebo jablkový strudel, atd.

Otevřeno od 7 A.M. do 9 P.M.
pátek, sobota od 7 A.M. do 10 P.M.

je nerealistické, a že se k tomu nedají přinutit.

Jiný problém se vynořil v podobě odporu krajinských Srbů. Připomeňme si, že Krajina je úzký pruh chorvatského území, obývaného převážně Srby a kontrolovaného srbskými milicemi. Jelikož Krajina přetíná území navrhované volné federace mezi muslimsko-chorvatskou federací a Chorvatskem, má klíčový význam pro pokrok plánů na mír v této oblasti. Americký mírový plán, který předpokládá tuto konfederaci a podle názoru mnoha odborníků je dosud nejlepším návrhem na řešení téměř dvouleté krize, však vyvolává obavy asi třiset padesáti tisíc krajinských Srbů, poněvadž zřejmě předpokládá budoucí reintegraci Krajiny do Chorvatska, i když při zachování autonomie. Mezi krajinskými Srby a Chorvatskem však panuje krajně napjaté příměří, které se podařilo Spojeným národům sjednotit v lednu 1992, po půl roce války mezi krajinskými Srby a Chorvatskem. Krajínští Srbové nyní projevují obavy, že by je americký mírový plán mohl izolovat a že by nakonec mohl vést k další válce s Chorvatskem. Podle amerického deníku Washington Post vidí krajínští Srbové svou ochranu v Bělehradě a přejí si eventuální spojení se Srbskem, spolu s bosenskými Srby, ve Velkosrbském státě.

Jak na to reaguje srbský prezident Milošević? Podle pozorovatelů v Bělehradě, které cituje Washington Post, byl by prý Milošević ochoten krajinské Srby případně obětovat, výměnou za zrušení sankcí OSN proti zbytkové Jugoslávii. To by mu ovšem vyneslo výčitky se strany srbských ultranacionalistů. Srbská vláda by proto, podle vyjádření místopředsedy Miloševićovy strany Perceviče, uvítala odklad řešení případu Krajiny na pozdější dobu - s čímž ovšem zase nesouhlasí krajínští Srbové.

Zda se diplomatům podaří tento spletitý problém k obecné spokojenosti vyřešit, není nikterak jisté. Navíc se počítá, že mír v Bosně a Hercegovině by byl tak křehký, že by jej muselo hlídat padesát tisíc vojáků mírových jednotek Spojených národů. Předseda sboru náčelníků štábu amerických branných sil generál Šalikašvili varoval Západ před podceňováním úkolů, které jej v Bosně čekají, zároveň však zdůraznil, že právě tak osudné by bylo, kdyby Západ nyní zaváhal a ztratil iniciativu.

Příliv nezákonných...

ství při natáčení filmů a později.

Náhle se celá nálada schůzky změnila, když jsem se ho zeptal, co budeme dělat ohledně oslabujícího přílivu nezákonných emigrantů.

President, v tu chvíli necharakteristicky pochmurný, nepromluvil skoro celou myšlenkově bohatou minutu než řekl: "Paul, já nevím."

Naši národní vůdcové pořád ještě nevědí.

Nedávno generální zástupce Janet Reno, sekretářka Health and Human Services Donna Shalala, sekretář školství Richard Riley, ředitel správního a rozpočtového úřadu Leon Panetta pozvali do Washingtonu guvernéry států, nejvíce zatížených ilegálními přistěhovalci - Kalifornie, Floridy, Illinois, Texasu, Arizony a New Jersey.

Vládní úředníci dostali důkladné informace.

Floridský guvernér Lawton Chiles vyprávěl, jak se počet v cizině rozených residentů jeho státu ve dvou desetiletích ztrojnásobil.

Nejméně jeden milion v cizině narozených nejsou americkými občany.

Např. Kubánci, když se jim podaří dostat se na břeh Floridy jakýmkoli způsobem, se mohou rozptýlit mezi obyvatele bez jakékoli akreditace nebo prohlídky.

Předpokládá se, že jsou "politictí uprchlíci", politika federální vlády vyžaduje, aby se "politictí uprchlíci" cítili, že jsou zde vítáni.

Ale nejsou vítáni.

Přehledy veřejného mínění na Floridě, jako jinde, ukazují rozzlobený spodní proud odporu vůči nezákonným přistěhovalcům, kteří okamžitě žádají o podporu na váš účet, o potravinové známky na váš účet, o lékařské ošetření a školení na váš účet...

Opatření takových služeb stojí stát Floridu \$2 biliony ročně. Mezitím příliv ilegálních pokračuje.

Na schůzi v D.C. byly guvernérům dány neurčité sliby o lepším vymáhání imigračních zákonů, federální pomoci se státními náklady, o zlepšení identifikace zločinných cizinců, a byl slíben plán pro případ hromadné invaze cizinců.

Doposud se žádný z těchto slibů neuskutečnil.

Vypadá to tak, že právě jako před deseti lety naši vládní vůdcové nevědí, jak s tímto problémem naložit.

President Clinton, když se snažil dokázat výhody přijetí úmluvy o volném obchodu v Severní Americe — NAFTA — sliboval, že úmluva vytvoří pracovní příležitosti v Latinské Americe a tak zmírní incentivu se vystěhovat. Doposud se tak nestalo.

Státy, které snižují incentivu veřejné podpory, mají nejlepší možnost příliv zastavit, ale o tom v tomto volební roce, mnoho neuslyšíte.

Co je šeptem to je čertem

Minka Rybáková — RFE

Americký prezident Clinton jmenoval svého nového právního poradce v Bílém domě. Je jím známý právník Lloyd Cutler, který už působil jako právní poradce někdejšího prezidenta Cartera. Cutler nahradil Bernarda Nussbauma, který rezignoval na svou funkci v souvislosti s aférou Whitewater.

O právní poradce Bílého domu se americká veřejnost většinou nezajímá. Jméno toho dosavadního, Bernarda Nussbauma, přítele Clintonových, se k ní tudíž doneslo až teď, ve chvíli, kdy Nussbaum byl nucen rezignovat v souvislosti s aférou Whitewater. To je vyšetřování případu bývalé firmy toho jména v Arkansasu obchodující s nemovitostmi, jejímiž majiteli byli Clintonovi spolu s bankéřem Jimem McDougalem; a souběžně i vyšetřování bankrotu McDougalovy banky Madison Guaranty. Manželům Clintonovým zatím v té souvislosti nikdo nevytkl nic nezákonného. Mluví se nanejvýš o "zdání nepatřičnosti". Což také není nezákonné. Byla to však ličová slova předchozích dvou prezidentských afér Irangatu a Watergatu, jako ony se i tato aféra téměř samobitně a neúprosně rozrůstá. Byl ustanoven speciální návládní Robert Fiske, jehož hlavní štáb v Little Rock v Arkansasu zaměstnává sedm právníků, má k dispozici dvacet agentů FBI a bude zkoumat asi dva miliony různých dokumentů. Ale kromě toho Fiske oznámil, že bude také vyšetřovat znovu od začátku loňskou sebevraždu Vincenta Fostera, Nussbaumova podřízeného, muže číslo dvě v kanceláři právního poradce Bílého domu. Foster byl bývalý kolega paní Clintonové v Arkansasu a měl na starosti soukromé právní záležitosti Clintonových. Kolem jeho sebevraždy zůstalo mnoho otazníků. Prvním bylo hned, proč ji vyšetřovala pouze pořádková policie, která nemá ovšem velké zkušenosti s vyšetřováním vražd a sebevražd, protože tím je vždy pověřena buď kriminální policie, nebo v případech vládních úředníků jako byl Foster, FBI. Bernard Nussbaum se dopustil první ostře kritizované nepatřičnosti, když okamžitě po Fosterově sebevraždě dal z jeho kanceláře odstranit všechny spisy, vztahující se k firmě Whitewater a k bance Madison Guaranty a předal je soukromému advokátovi Clintonových a nikoli policii, jako ostatní spisy. Nyní si je ovšem už vyžádal zvláštní návládní Fiske. Nussbaum se však brzy nato dopustil dalšího přehmatu tím, že nezabránil kontaktům Bílého domu s vládní institucí, která se zabývá likvidací anebo assanací zkrachovaných bank, a která tudíž teď také zkoumá finanční záležitosti McDougalovy Madison Guaranty. Od toho se měl Bílý dům ovšem zcela držet stranou. Nussbaum však nejen kontaktům nezabránil, nýbrž se na nich sám podílel. Zřejmě na jeho popud uspořádal sám předseda té instituce, náměstek ministra financí, tři poněkud kradmé pořady o tom, jak vyšetřování pokračuje, pro Nussbauma a dalších pět lidí z Bílého domu, včetně dvou žen ze štábu paní Clintonové. Rozhodně "omyl" a "nepatřičnost", jak prezident veřejně uznal. Distancoval se však od toho tím, že požádal Nussbauma o resignaci. To však neuspokojilo republikánskou opozici v kongresu, která se už nějaký čas dožaduje, aby Bankovní výbor senátu uspořádal své vlastní vyšetřování Whitewatergatu, jak nyní aféře říkají. Demokrati, kteří výborům vládnou, to dosud odmítali jakožto "vyložene politicky motivovaný" požadavek. Ted' však, podle newyorských Times, začínají váhat a vyšetřování v Bankovním výboru se prý zdá možné. Ironií osudu je, že jako mladí právníci Nussbaum a příští paní Clintonová pracovali pro panel, který vyšetřoval aféru Watergate.

ZLEVNĚNÉ CENY DO EVROPY:

- PRAHA - BRATISLAVA..... \$459.00
- VÍDEŇ..... \$439.00
- FRANKFURT..... \$419.00
- MNICHOV..... \$449.00
- PAŘÍŽ..... \$399.00
- Pro návštěvnky z České a Slovenské republiky do 3 měsíců pobytu jen..... \$599.00

Mimořádně levné zájezdy na Floridu, Havajské ostrovy, Jamajku a do Mexika.

Zveme Vás k zájezdu na XII. Vsesokolský slet do Prahy ve dnech od 1. až 8. července 1994. Speciální ceny letenek na přímém letu Chicago-Praha s Čs. aeroliniemi. Vstupenky na sletové podniky, autobusový zájezd po sletu v Čechách a na Moravě a rovněž Vídeň, Salzburg, Budepešť, Bratislava.

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS 60402

Telefon: 708-749-1333 — 1-800-886-7012

FAX 708-749-1350

ZÁMECKÁ VYCHOVATELKA

NAPSALA

BARBORA MELLANOVÁ

„Nebude to tak snadné,“ paní povzddechla. „Bedřiška má zvláštní povahu. I když si správce nevezme za muže — do své smrti uchová v paměti jeho přání. Zemře-li správce — pak bude po klidu Bedřiščině navždy veta.“

„Čas zahojí každou ránu,“ velkostatkář jako každý téměř muž neblahou událost bral již s resignací. „Kdy půjdeš k Bedřišce?“

„Až se vzpamatuji,“ paní zase povzddechla. „Mám hlad,“ velkostatkář snažil se pozornost své choti k sobě upoutat a nutil se i do žertování.

„V té Vídni nás slabě krmili. Děti pohlížely v kavárně lačně na vábné pečivo, které jim bylo skromně odměřeno. V poledne připomenul nám jídelní lístek, že máme bezmasý den — já měl, jak mně znáš, dočista půst.“

Velkostatkář s chutí pojedl a zapávil si doutník, vyšel si na procházku.

Zámecká paní jaksi stísněně chopila se svého pěstě. Volným krokem vyšla ze zámku a zamířila k malému zámečku.

Na zápraží zastala paní Bělohlovou. „Kde naleznu slečnu Bedřišku?“ dotazovala se.

„Hospodyně jevíta rozpaky. „Slečna jest asi velice unavena, milostivá paní. Svěřila mi děti a sama se uzamkla ve svém pokoji.“

Paní chvíli uvažovala, ale hned potom klepala na dveře Bedřiščinu komnaty.

„Kdo klepá?“ ozval se uvnitř hlas. „Já, Bedřiško, tvá přítelkyně Skalská. Pusť mě k sobě — jen na chvíli...“

„Teď ne, Laďuško — prosím tě — nehněvej se na mě. Nyní nemohu.“ Bedřiška tlumila pláč.

„Musím k tobě, Bedřiško, otevři!“ paní naléhala.

Bedřiška váhavě odsunula závoru. Její bledé líce zámeckou paní překvapily. Beze slova padly si obě do náruče a plakaly.

Prvá vzpamatovala se Bedřiška. Pokynuvši své paní a přítelkyni, aby usedla, sama naproti se posadila.

„Čtu z tvé tváře, Laďuško, že víš všechno. Chtě'a jsem te ušetřiti, ale muži nedovedou smlčet, co je tíží. Oni rozdělí svou starost ihned se ženou.“

„Stalo se tak dobře, Bedřiško. Do té neblahé situace musí zasáhnouti někdo, kdo si uchoval rozvahu a soudnost. To jsem já! Přání správce mám za pouhý důkaz jeho veliké rozrušenosti. Při své slabosti stal se obětí nervosy, a to přivodilo mu na mysl děsné představy. Operace není ještě smrt, Bedřiško. Bůh dá, že správce zustane na živu. Ale já nikdy nepripusťím, abys ve své bezmezné lidumilnosti a lásce k jeho dětem v této době svolila ke sňatku. Správce jest vzorný muž, a kdyby byl dříve tě požádal o ruku, dozajista byla bych za něj o.odovala. Poměry však se změnily — správce potkalo neštěstí — přijde snad o nohu. I když se uzdraví, nikdy bych ti ke sňatku s ním neradila.“

Bedřiška seděla s hlavou hluboce skloněnou, a slzy řinuly se jí po tváři.

„A zemře-li správce, Laďuško? Co počnou si jeho děti?“

Zámecká paní pocítovala velkou stísněnost, ale odvětila pevně: „Byl by to krutý osud, děti správce však mají také nás. Já i můj choť postaráme se o jejich zaopatření.“

Bedřiška povzddechla a položivši si ruku na srdce, tiše si posteskla: „Ach! Laďuško, mám v srdci velikou tíhu. Potřebuji odpočinku a klidu.“

„Zůstanu zde a pošlu pro lékaře,“ paní se nabízela.

„Ne, ne! Chci býti sama — vše zase přejde.“ Bedřiška posebně na svoji přítelkyni se zahleděla. „Vše přišlo tak neočekávaně.“

„Ti muži,“ zámecká paní naškala, „oni jednájí často ukvapeně. Nemyslí již na tento nerozumný návrh, Bedřiško,“ nahodile radila totéž, co její choť cestou z Vídně, když se mu Bedřišky zželelo: „Odepíši správce sama, a to hned.“

Bedřiška si přetřela dlaní čelo, načež proslila: „Ponech mi tři dny k rozhodnutí, Laďuško — jen tři dny. Snad ty tři dny naděje i správce poslouží k dobrému.“

„Nuže, staniž se, jak si přeješ, Bedřiško. Doufám, že i ty se uklidníš a budeš na přání nemocného správce pohlížeti jiným zrakem.“

„A během těchto tří dnů nedotýkej se té věci, prosím tě o to,“ Bedřiška položila znavenou hlavu na hruď dobré paní.

„Jak si přeješ, Bedřiško,“ paní ji políbila. „Nyní si odpočiň po cestě, odvedu děti k nám. Nerozum to byl od mého muže, že tě tak pobouřil. Ulož svoji dobrou hlavičku

do měkkých podušek a zaspí to rozrušení. Zítřka již bude ti vše připadat jako zlý sen.“ Zámecká paní něžně políbila Bedřišku na čelo a vzdáčila se.

Bedřiška neulehla; zastrčivši závoru, usedla k oknu a tiše plakala.

* * *

Paní Bělohlová právě vypravila správcovy dcerušky do zámku, jak zámecká paní přikázala. Dobrá paní Skalská chtěla Bedřišce dopomoci ku klidu, aby mohla uvažovati.

Bedřiška určila si tři dny k rozmyšlení. Ale již druhý den se chýlil ke konci, a posud nepustila svého příbytku. A nejen, že nevycházel ona neúprosně uzamykala dveře i před paní Skalskou. Marně tato několikráte za den usilovala, aby ji Bedřiška vpustila, Bedřiška vždy ji uprosila, aby vyčkala, až lůžka ku rozmyšlení se ukončí. I děti jen se směly na chvíli potěšiti s milovanou slečnou, ač často za dveřmi se přihlasovaly.

Bedřiška z velkého rozrušení pocítovala i nevoľnost. Silný kašel, protivná rýma a bolest hlavy činily ji nervosní. Chuť k jídlu nadobro zmizela a spánek byl neklidný. Ale Bedřiška přikázala paní Bělohlové, aby o jejím neblahém stavu zdravotním před zámeckou paní pomlčela. Ani lékaře nesměla hospodyně povolati.

Když děti odešly do zámku, hospodyně vešla do kuchyně chtě s Kačenkou si pohovořiti. Usednuvši naproti mladé služebné, hned se rozhovořila.

„Co pak ty o všem soudíš, Kačenko? Mě již ta slečnina tvrdšíjnost počíná zlobiti. Doktora nesmíme povolati, milostivá paní ze zámku nesmí k ní vkročiti do pokoje, jídlo odnášíme téměř netknuté. Takto to dále nepůjde. Já musím milostivé paní vyhraditi pravdu.“

„Inu — panstvo mívá své vrtochy, paní Bělohlová,“ Kačenka se poušmála.

„Panstvo! Slečna jest na chlebě u zámecké paní jako já u pana správce,“ hospodyně drsně opravila.

„Ale milostivá paní ji má jako sestru,“ děvče připomínalo.

„Milostivá paní slečnu rozmazlila — máme-li říci pravdu,“ hospodyně nedala se umlčet. „Ona jest naše slečna hodná — pravda — ale postaviti si hlavu a nepustit svoji chlebo-dárkyni do pokoje — to je přílišné. Já myslím, Kačenko, že v té Vídni se cosi šustlo,“ hospodyně tlumeně vyhradila své počezení.

„A co by se šustlo?“ Kačenka se hořšila. „Snad si nemyslíte, že by slečna a zámecký pán —“

„Hned máš celý román pohromadě, třes-tíliko. Za sporádanost zámeckého pána ručila bych svým hrdlem, ale myslím si, že slečinka chystá síť na našeho pána. Ta její nepřirozená láska k jeho dětem jest až nápadná. Když děti pustí do pokoje, libá je a hladí, jako pomatená.“

„Někdo zvoní, paní Bělohlová,“ Kačenka upozorňovala.

„Je to teď u nás jako v začarovaném zámku — stále na zámek uzavřeno,“ hospodyně broukala.

Po chvíli ve dveřích domovních zarachotil klíč.

„Pán Bůh dej dobré odpoledne, paní hospodyně,“ po chodbě ozval se hlas babičky Pepíka St. nadovic, oblíbenice zámecké vychovatelky. „Slyšela jsem, že slečna ze zámku postonává, a starost o ni nedala mi v noci usnouti.“

Hospodyně významně položila ukazováček na rty, dávaje na srozuměnou, aby stařenka nehovořila tak hlasitě.

„Není to nic vážného, babičko. Naše slečna jen trochu kašle,“ hospodyně nápadně hlasitě sdělovala.

„Já nesu pro kašel,“ řekla stařena, „trochu koření — doera je v létě natrhala. Jest čistě usušené. Taková všehochuť — jahodová, ostružinová, vodní máta, jitrocel a bedrník. To se uvaří jako čaj a osladí medem.“

„To by asi slečna nepila,“ hospodyně s netajeným úšklebkem dárek odmítala. „Jen si to lupení zase odnese, babičko, na takové léky se u pánů nedrží.“

K překvapení hospodyně i babičky Strnadové pojednou se otevřely dveře Bedřiščinu pokoji, a slečna stanula stařeně tváří ve tvář. „Ponížněně ruče líbám,“ stařena uctivě

pozdravila. „Osmělila jsem se pozepřati se po slečnině zdraví — prosím za odpuštění.“ Stařenka jaksi zaraženě pohlížela na ubledlé líce Bedřiščinu.

„Pojďte dále, babičko,“ Bedřiška stařenou vlídně vybízela. „Poučíte mě, jak mám odvar vámi nabízený si upravit.“

Dobrá slečna, vyslechnuvši hovor hospodyně se stařenkou, chtěla zmírniti dojem drsného odmítnutí.

„Tak se posadte — beztoho jsme se již dlouhý čas neviděly.“

Slečnu zachvátil prudký kašel. „Slečna musí užívat,“ stařenka se kašle až zhrzořila.

Bedřiška v zamyšlení se zahleděla do vráscitého obličejce zkušené a dobrosrdečné staré ženy. Po chvíli uvažování přistoupila ke dveřím a přesvědčivši se, že nikdo nenaslouchá, stanula naproti stařeně.

„Mám vás ráda, babičko, vy jste byla prvá zde ve vesnici, která mi při mém příchodu do cesty přišla,“ Bedřiška připomínala. „Později jsem poznala vašeho vnuka Pepíčka a poté i jeho matku.“

„A od té doby milostslečna nám prokazuje dobrodiní. Však na to nezapomínáme a večer, když zatopíme si šiškami a chrastím, které slečna s naším Pepíkem sbírala, často se za slečnu pomodlíme celý růženec,“ stařenka vypravovala.

„Bedřišce se zarosilo v očích a přistupivši k stařence pravila tlumeným hlasem: „Babičko, potřebuji rady od zkušené osoby, jako jste vy.“

„Ode mne, slečno? Od prostičké, hloupe stařeny?“ babička se podivila.

„Máte zkušenost a zdravý posudek, babičko, a to stačí.“

„Co pak tedy milostslečnu tíží?“ stařenka hořela zvědavostí.

Bedřiška chvíli váhala s odpovědí. „Nuže,“ pravila potom, „co byste tomu řekla, kdyby chtěla dívka uzavřiti sňatek s mužem, který stojí nad hrobem?“

„Po těle stařenině přeběhl mráz a její rty zašeptaly: „To by byla smutná svatba.“

„Jde vlastně o dvě děti. Ubohý nemocný vdovec touží zajistiti svým dětem dobrou a laskavou matku,“ Bedřiška rozrušeně objasňovala.

„A má ta slečinka toho pána tak ráda, že by neváhala přinést tuto oběť?“ stařenka přímo se dotazovala.

Bedřiška pocítovala stísněnost a zase váhala s odpovědí. „Dívka ta jest onomu muži dočista cizí osobou — znají se pouze povrchně, ale ona si z celé duše zamilovala jeho děti.“

Nyní babička jevíta rozrušení. „A je ta slečna dosud mladá?“

„Mladá,“ Bedřiška tiše povzddechla.

„Pak jsem se svým rozumem u konce, milostslečno. Zde jest těžká rada. To záleží jen na povaze. Ta slečinka musí býti o sobě pevně přesvědčena, že v budoucnosti dovede zakřiknouti své mladí. A to jest dosti těžká úloha. Dopadá-li to s tím pánem tak špatně, že jenom na smrt pomýšlí, pak ta slečna musí také uvážit, že by záhy byla vdovou. A vdovou býti, milostslečno, ach, to je těžké postavení. A ta slečna chce ke všemu ještě býti dvěma dětem matkou!“

Stařenka jevíta stále větší rozčilení.

„Tedy mi nedáte rady, babičko?“ slečna truchlivě se dotazovala.

„V tomto případě může poraditi jen Pán Bůh,“ stařenka chystala se k odchodu a v roztržitosti zapomenula slečně zanechat nasušené listí na obvaz.

Sotva se dveře za babičkou zavřely, Bedřiška kvapně opět závoru zastrčila a vrhnuvši se na kolena před obrazem Matky Boží, tiše zalkala: „Dej mi Ty radu, mocná Matko Boží, když marně ji hledám u lidí!“

* * *

Třetí den již dlela vychovatelka ve svém dobrovolném vězení, a zámecké paní se nepodařilo vniknouti do její komnaty. Marně za dveřmi usilovně se toho dožadovala. I třetího dne z rána dostalo se jí odmítavé odpovědi, když žadonila o vpuštění:

„Promiň, Laďuško, až k večeru dopadne vyměřená lůžka, dobrovolně opustím své vězení,“ Bedřiška odpověděla, a předobrá paní s povzdechem zvolna odcházela do svého bytu. I obě správcovy dcerušky marně k slečně se dobývaly.

Ale třetího dne, když chýlilo se k po-

lední, malá Bohunka vytrvale na dvéře tleskala a volala: „Pusťte mě do pokoje, slečno, musím s vámi mluvit. Jest to velice důležité, my se musíme utopit!“

Dvéře se nejen otevřely — ony přímo se rozlétly.
„Co povídáš, dítě?“ slečna vyděšeně se dotazovala.

Děvčátko s pláčem vrhlo se slečně do náruče. „Helenka myslí, že bude nejlépe, když obě skočíme do rybníka. Paní nadlesní prý vypravovala šafářce, že náš tatíček zemře. Voláková sama tvrdila, že půjdeme pak do nějakého ústavu a tam prý se nám asi dobře nepovede. Nemáme prý nikoho na světě.“

Bohunka usedavě plakala.

„Utiš se, dítě, a pověz, kde je Helenka,“ slečna konejšivě hladila děvče po tvářince.

„Helenka skládá své hračky, ty prý odkáže Manušce, a já svoje určila jsem pro Slávků — až se utopíme. Ach, ta voda bude nyní asi studená,“ dítě se zachvělo.

„Nešťastné děti a nepředložené ženy, které tak vás rozrušily! Přiveď sem ihned Helenku,“ slečna rozkazovala.

Bohunka odkvapila, a slečna v rozčilení přecházela po pokoji.

Nejistým krokem vešla Helenka; oči měla od pláče zarudlé! Stanula před slečnou s hlavou svěšenou k zemi.

„Helenko, Helenko! Kde se vzaly v tvé mladistvé hlavince tak hříšné myšlenky?“ slečna vážně na děvče pohlížela. „Pro nerozvážený žvást byla jsi odhodlána utratit svůj život a vzít si na svědomí i život své sestřičky?“

Helenka zaplakala: „Ach, slečno! Stará Pavezová také tvrdila, že takovým osiřelým dětem jest zle na světě, všude prý je otlučkají a všude každému překážejí. O staré Pavezové tatíček říkával, že jest to řádná žena a plná dělnice.“

„Nejste tak opuštěny, Helenko — i kdyby bylo souzeno tatíčkovi operaci nepřestátí. Což zapomináte na dobrou zámeckou paní a pana velkostatkáře?“ vychovatelka připomínala.

„Sezimová pravila, že každý soucit cizích lidí časem pomine. Naše panstvo prý má své děti,“ Helenka tiše odvětila.

„A o mě lásce k vám také pochybujete?“ slečna velice rozrušeně se dotazovala.

„Šafářka soudí, že se brzy provdáte, slečno. Jste prý hezká, vzdělaná a velice hodná. Na vás prý nemožno spoléhat,“ Helenka věrně vše líčila.

„Kadeřábková nad námi plakala a vypravovala, že četla povídku o takových osiřelých dětech, jak ze zoufalství skočily do rybníka,“ Bohunka ujala se slova.

„A proto jsme se s Bohunkou uradily, že tam také skočíme. Až by nás vylovili z rybníka, dozajista by nás položili do hrobu k matince, a na nebi sešly bychom se i s tatíčkem,“ Helenka celý plán vyzradila.

„Ale já jsem řekla, že bychom se asi s matinkou a tatíčkem nesešly — kdo vezme si život, ten nepřijde do nebe, vidíte slečno? A tatíček i matinka jistě tam budou, poněvadž byli tak dobří,“ Bohunka v slzičkách na slečnu hleděla.

Bedříška se zamyslela a v duchu si vyčetala. Ona kárá děti a což sama nechýbila?

Po celé tři dny je zanedbávala, od sebe je vzdalovala. Dětská hujná obrazotvornost vybíjela dětem představy všech utrpení a hrůz, které v budoucnosti je čekají. Vlivem nepředložených žen děti daly se strhnouti a co se mohlo státi? A pak zámecká paní v ní vidí nevědní lidumilku, a ten ubohý, osudem uštvaný otec dětí tolik od ní si sliboval! Celé tři dny potřebovala k tomu, aby překonala svoji seblásku? Ona, která si vytkla v životě konati jen dobro. Jen Bůh zabránil, že tyto dvě rozkošné dětské hlavičky neprovedly svůj hrozný úmysl. O, hrůza! Aby této chvíle již v rybníce byla spočívala ta něžná dětská tíka! Ne, ne! O tom nesmí ani uvažovati.

Bedříška své slisněnosti odevovala pláčem.

Obě děvčata zavěšila se jí na šíji a prosila: „Slečno, naše drahá slečno, odpusťte nám,“ Helenka v slzách líbala vychovatelčiny ruce.

„My již neskočíme do rybníka,“ Bohunka slibovala.

Bedříška si osušila slzy a vyňavši své hodinky, v zamyšlení pohlížela na drobný ciferník. Dotknuvši se pak elektrického zvönku u dveří, v zadumání stanula uprostřed pokoje. Do pokoje vešla paní Bělohlová.

„Budte tak laskava, paní Bělohlová, a

ujměte se bedlivě dozoru nad těmito dvěma treštilkami. Odejdu do města, ale vrátím se co možno brzy.“

„Slečna půjde do města? Po nemoci — v tomto počasí?“ hospodyně se podivila.
„V polích jest spousta bílá.“

„Obuji si prezůvky,“ slečna se usmívala.
„Také drobně prší,“ hospodyně nedala se umlčet.

„Vezmu si deštník,“ slečnajevila netrpělivost.

„Slečna půjde pěšky a panské koně ve stáji zahálají,“ hospodyně připomínala.

„Lépe mi poslouží, když půjdu pěšky. Ale já spěchám, paní Bělohlová,“ slečna pevně všechny námitky odmítala. „Jděte, dětičky, s paní Bělohlovou do svého pokoje. Přinesu vám z města nějakou lahůdku.“ Bedříška obě děvčátka políbila.

„Nehněvate se na nás?“ Helenka zašeptala.

„Nehněvám — byl to cizí hřích. A nyní již jděte, děti.“

Bedříška zastrčila závorčku a pokleknuvši před obrazem Matky Boží, tiše se pomodlila. Po té pevným krokem přistoupila k psacímu stolku. Vyňavši ze zásuvky papír i obálku, napsala několik slov na čistý papír. Po chvíli již zalepovala obálku pevnou rukou. Přehodivši nepromokavý plášť přes domácí šaty, s deštníkem a ruční kabelkou v ruce vyšla ze zámečku velice rychle.

Paní Bělohlová pohlížela za ní oknem z dětského pokoje jako za vtelenuou záhadou. Pojednou se obrátí k dětem: „Pošlu k vám

na chvíli Kačenu. Musím doběhnouti do zámku k milostivé paní. Vrátím se za chvíli. Nevycházejte z domu — slečna Bedříška tak přikázala.“

Hospodyně si uvázala černou zástěrku, urovnala si vlasy pod vlněný čepce a přes sebe přehodila velký vlnák. Vše dělo se ve spěchu. Konečně vešla do kuchyně a sdělovala Kačence: „Jdu do zámku, Kačenko. Dej pozor na děti. Přivři za mnou domovní dvéře a nikoho sem nepouštěj. Musím milostivé paní oznámiti, že pláček z klece vylítnul.“

„Panečku! A kdo pak otevřel klec?“ Kačenka nechápala, majíc za to, že skutečně kanárek zmizel.

„Ale, ale! Což nerozumíš? Slečna opusťla své vězení! V tom něco vězí, Kačenko — uvidíš.“

„A co by v tom vězele? Slečna dávala do kabelky psaní — šla asi do města na poštu,“ Kačenka odvětila.

„Proč až do města na poštu? Což zde nemáme schránku?“ hospodyně divně se posmála.

Hospodyně nyní kvapně ubíhala k velkému zámku. V hlavě jí vězele podezření, že vychovatelka bez výpovědi opustila zámek. Snad došlo k nedorozumění mezi ní a milostpánem ze zámku během té cesty do Vídně. Proč slečna se před milostivou paní zavírá? Proč se jí strání?

Hospodyně nesměle zaklepala na dvéře zámecké paní. Ta se jí utekla a hned se dotazovala: „Co se stalo? Snad se slečně Bedříšce přitížilo?“

„I toto, milostpaní. Slečna se jistě cítí již docela zdráva — poněvadž si teď vyšla do města. Přišla jsem to milostivé paní oznámiti, aby zase marně k nám nevážila cestu.“

„Bedříška šla do města?“ paní žasla.
„V tomto počasí a pěšky? A proč?“

Hospodyně pokrčila rameny. „To nevím. Kačenka tvrdí, že slečna vložila do kabelky psaníčko — myslím tedy, že šla na poštu.“

Zámecké paní se zatmělo před očima, jako ve mdlobách dopadla na pohovku.

„I jemináčku! Snad není milostivé paní nevoľno?“ hospodyně se zhrozila.

„Již to přelo,“ nutila se paní do klidu.
„Kdy vyšla slečna?“

„Asi před čtvrt hodinou. Šla velice rychle, — za chvíli již může být u nádraží,“ hospodyně horlivě objasňovala. „Kdyby milostivá paní dala zapřáhnouti...“

Paníjevila veliký neklid. „Pošlete mi sem děti, paní Bělohlová — snad ony mi dají vysvětlení.“

„Slečna přikázala, aby nevycházely z domu, ale když milostivá paní si toho přeje, hned je sem vypravím,“ hospodyně políbila ruku zámecké paní a dosti nespokojeně opouštěla zámek.

Vánoční svátky v rodině Skalských i v malém zámečku uplynuly za zvláštní nálady. I ty děti vycífovaly slisněnost osob dospělých.

Slečně došel z nemocnice dopis od dobrovolné ošetřovatelky raněných vojinů, s kterou Bedříška při své návštěvě v nemocnici se poznala. Tato jemná, zkušená dáma velice šetrně Bedříšce oznamovala, že doba k operaci správcově určená kvapem se blíží. Dobrá ta paníjevila všečtou účast s osudem ubohého raněného a nevědní přízni obmýšlela i Bedříšku. Ona ani toho netajila, že zdravotní stav správce v nezaučujícím dobrý výsledek. V poslední době stala se důvěrníci nemocného — on světil jí celé své tajemství. Ona psala dopisy Bedříšce diktované jí správcovými rty, horečkou vypráhlými, ona mu přečetla i těch několik řádek, které mu Bedříška zaslala.

Tříkráte již dojel pan Skalský do Vídně, přiteče navštívit.

Minul i významný den Nového roku. Po krajině bělel se sníh, a na oknech zámeckých vykouzli mráz podivné květy.

V zámku bylo ticho jako před pohřbem; v pokoji zámecké vychovatelky vůni vydychovalo pět svěžích kytic, uchystaných nevěstě a malým družičkám. Silná, opojná vůně květů zvyšovala rozčilení slisně nevěsty a na líc vyloudila rúměnec. Jsouc oděna v hedbávný šat černé barvy — prostý vši veselejší okrasy — slisně děva skláněla se nad kyticemi a ssála jich vůni.

Do komnaty vešla zámecká paní. I ona byla ve slavnostním úboru, ale její líc byly ubledlé a oči vlhké.

„Ach, Bedříško, mně je tak nevýslovně úzko. Kam tě zavede tvá šlechetná povaha! Hleď! Ještě máš čas, abys se rozmyslela,“ paní plačíc sevřela spanilou nevěstu k prsoum.

Bedříška se jemně usmála. „Právě odbily tři čtvrti, Laďuško. V osm hodin máme býti v kapli. Náš zámecký pan farář jest velice dochvilný — snad již čeká!“

Nevěsta chopila se vkusného kloboučku — zase černého. Zámecká paní v slzách na ni pohlížela.

„A nyní tomu smutečnímu úboru uberu dojmu, Laďuško. Hleď — uchystala jsem si bílé rukavice,“ Bedříška klidně rukavice navlékala.

„Kde běžeš sílu, Bedříško?“ paní se podivila.

Bedříška pohlédla vzhůru a odvětila: „Odvykla jsem hledati pomoci na světě — já, opuštěná sirota, hledala jsem sílu nad hvězdami.“

„Kočáry zastavily před domem, Bedříško,“ zámecká paní se zachvěla.

„Za chvíli bude po všem,“ nevěsta vzrušeně zašeptala.

„Ale pak teprve snad nastane pravé utrpení, Bedříško. Vzpomeň všeho, uvažuj! Správce buď při operaci podlehne, nebo navrátí se jako —“

„Ustaň, Laďuško! O všem jsem již přemýšlela. Ponech mne na několik minut o samotě — prosím tě o to.“

„Proč chceš býti sama?“ paní se tázala.

Místo odpovědi poklekla Bedříška před obrazem Matky Boží. „Nemám již matky a chci prositi Matku Boží o požehnání.“

Zámecká paní šetrně se vzdálila, a Bedříška ponořila se ve vroucí modlitbu.

Z venku dojíhal do komnaty nezvyklý hluk. Před zámeckou kaplí seskupilo se několik žen. Všechny byly svátečně ustrojeny. Mezi nimi ocitla se i stará Březinová, zvaná babička Strnadová, a také její dcera, Marie Strnadová, manželka vojína v poli a matka Pepičkova — miláčka to slečny ze zámku. Obě ženy měly oči zarudlé od pláče. Také šafářka a ostatní zámecké ženské služebnictvo pocífovaly slisněnost.

„Což ženich nepřijel?“ jedna z vesničanek nechápala, jak to možno.

„On jest před operací, a paní doktorů radili, aby sňatek se konal bez něho. Pan správce se nesmí ničím rozčilovati,“ šafářka objasňovala.

„Mně to připadá jako před funusem,“ zámecká zahradníková přeřlela si oči kapesníkem. „Taková dobrá slečna, hezká jako obrázek...“

„Inu, inu! Ono to dobré srdce člověku všelijacos provede,“ šafářka prohodila. „Oua sle-

činka příliš přiložila srdce k těm ubohým sirotám.“

"Jde o viru, či církev? Ne! Jde o peníze."

Náboženská společnost českých unitářů je náboženská společnost malá. Její historie sahá do roku 1922, kdy byla založena Dr. Norbertem F. Čapkem. Její původ sahá až do 17. stol. a je poměrně rozšířena v USA. Náboženská shromáždění probíhala a částečně probíhají v paláci UNITARIE v Karlově ulici.

V době nacistické okupace byl Dr. Čapek zavražděn v německém koncentračním táboře a činnost unitářských obcí, a to nejen v Praze, byla pečlivě sledována Gestapem.

Roky 1945 - 48 znamenaly renesanci její činnosti i ve spolupráci s americkými unitáři. Nedělní náboženská shromáždění i další kulturní činnost, vedené reverendem Dr. Karlem Hašplem a dalšími duchovními, byly velice známé a oblíbené a četně navštěvované. Shromáždění unitářské mládeže, mimo dětí navštěvujících nedělní školu a pravidelné náboženské vyučování, se zúčastňovalo přes 250 osob.

Rok 1948 znamenal pro náboženskou obec čs. unitářů, tak jako i pro ostatní církve, katastrofu. Její činnost byla omezena na úplné minimum, studium mladých duchovních na Husově fakultě zakázáno, mládež musila být rozpuštěna a místo Gestapa zde byla kontrola Úřadu pro věci církevní. Za této situace, kdy mnoho členů ze strachu přestalo navštěvovat náboženská shromáždění, nemohli být vychovávaní další duchovní, pokračovatelé v práci Dr. Čapka, Dr. Hašpla, rev. Rubeše a dalších. Poslední absolvent Husovy fakulty, bratr Drahomír Špale, a byl po studiu správcem náboženské unitářské obce v Brně, náhle v r. 1958 zemřel, ve svých 25 letech.

V listopadu 1989 všechno ožilo. Ožili i unitáři. Pro nedostatek vlastních duchovních se obrátil Ústřední správní sbor náboženské obce o pomoc na unitáře v USA. Vyslali do Prahy na pomoc duchovního, a dokonce původem Čecha, Vladimíra Strejčka. Ovšem, co může

být dobré pro USA, nemusí být vždy dobré pro Českou republiku. Dodatečně se zjistilo, že tomuto bývalému občanu ČSSR bylo v r. 1971 (!) umožněno odcestovat do USA za účelem studií. I s manželkou. S jakými možnými závazky to bylo spojeno, je zatím tajemstvím. Ovšem byl rok 1971, krátce po zahájení normalizace a tuhého okupačního režimu, a to napovídá mnoho. Nic nebylo zadarmo.

Tento nový duchovní přinesl do české náboženské společnosti mnoho nového, nám neznámého, ale jak se ukázalo, i nevídaného. Celý vývoj situace nám připomíná známý americký film "Vetřelec". On nám ukázal, že i věci víry se dají zpěněžit, že se dají ekonomické zájmy náboženské obce spojit se zájmy osobními. Nastoupil jako duchovní, a tedy zaměstnanec náboženské společnosti. Místo, aby se snažil obnovit nedělní školu pro děti a organizaci unitářské mládeže, staral se o věci hospodářské a velkoryse plýtvat penězi náboženské společnosti při opravách a dokonce i adaptaci vlastního bytu. Z USA si přivezl návrh ústavy, která dává veškerou moc vedoucímu duchovnímu a nikoliv Ústřednímu správnímu sboru, jak to bylo doposud. Navštěvnost na jeho nevýrazných, nic neříkajících přednáškách začala klesat. Unitáři poznali, že nový duchovní není žádnou vedoucí osobností s vysokými mravními hodnotami a velkou vzdělaností, jako byli jeho předchůdci do roku 1948. Stále se utěšovali, že vše se zlepší. Jenže nový duchovní neměl zájem o duchovní a společenský život, neměl úctu k práci svých předchůdců, dal vyházet část archivu i unitářských knih. Začal o všem rozhodovat a neohlížel se na Správní sbor. Unitáři začali protestovat, zejména místní sbor pražské obce. Nehodný duchovní si začal hledat oporu v mimopražských obcích, kde s pomocí "boje proti prago-centrismu" našel několik sobě rovných. Začal otevřeně bojovat nečistými metodami: pomocí neregulérních voleb od-

stranil dosavadní vedení, dal propustit tři zaměstnankyně ústředí, a to zcela protiprávně - soudní řízení není dosud ukončeno. Dal změnit podpisové vzory účtu ve spořitelně (jak je možné, že pobočka spořitelny to provedla bez souhlasu dosavadních držitelů podpisového práva?!). Dal vyměnit zámky u dveří, aby zabránil vstupu právoplatným členům Správního sboru.

Před měsícem byla svolána valná hromada Pražské obce náboženské společnosti do budovy na Novotného lávce (viz vyměněné zámky a znemožnění vstupu), protože palác Unitarie je přístupný jen občas. Na valné hromadě mi byla celým shromážděním projevem nedůvěra a bylo usneseno doporučit americkým unitářům jeho odvolání. Ti, protože zatím nemají možnost získat vlastní informace, dočasně pozastavili panu Strejčkovi jeho plat v dolarech.

Na tomto shromáždění byli zvoleni delegáti Pražské obce pro mimořádný sjezd náboženské společnosti do Plzně dne 23. 10. 1993, s cílem volby nového Správního sboru a přijetí upravené ústavy. Delegáti, zvolení za přítomnosti pana Strejčka, si pronajali autobus k cestě do Plzně za vlastní prostředky, ve snaze ušetřit peníze náboženské obce. Po příjezdu k budově pizeňské náboženské obce jim však byl znemožněn přístup a účast na sjezdu, narychlo přeneseného do hotelu Continental, a to za prostředky náboženské obce najatými černými šerify z Group 4! Samozvaný předseda Ústředního správního sboru D. Kučera prohlásil, že účast na sjezdu umožní pouze 10. pražským delegátům, které jmenoval on s V. Strejčkem a jimž vydal jiné, zvláštní delegačky. Ostatním delegátům byla účast znemožněna najatými strážci, kteří zabránili ve vstupu i třem přítomným novinářkám. Správně mělo 375 pražských členů nárok na 37 delegátů.

V. Strejček a další jeho příznivci, jako D. Kučera z Jičína a O. Doležal z Brna a další, vůbec sněmu nepředložili návrh

ústavy, na níž pracovala ústavní komise několik měsíců, ale dali schválit návrh ústavy, který přiznává V. Strejčkovi veškeré pravomoci. Tento návrh nechali schválit, aniž by s ním seznámili hrstku delegátů. A potom "zvolili" nový ústřední správní sbor.

To se stalo 23. 10. 1993 v demokratickém státě, 4 roky po 17. 11. 1989.

Pražská obec náboženské společnosti prohlásila mimořádný sněm v Plzni za neplatný, protože byla mnohokrát hrubě porušena ústava.

Vladimír Strejček se velmi špatně odvděčil českým unitářům, kteří ho pozvali, aby povznesl jejich náboženskou společnost. Místo, aby o ni pečoval a rozšiřoval ji, rozštěpil ji. Založil totiž jakousi společnost UNIVERSALISTŮ, která má zastřešovat všechny církve světa! Tato skupina (nechce se nám napsat sekta) užívá místnosti paláce Unitaria a překáží vlastníkům paláce, unitářům v jejich shromažďování. Je to takové kukaččí vejce, jak je známo z existence mnoha jiných sekt. Vladimír Strejček ví, že by nikdy nesehnal 10 000 podpisů, potřebných k oficiálnímu založení nové náboženské společnosti, a proto parazituje na tom, co je již vybudováno! A protože sám nemá tu schopnost, aby zaujal nové posluchače, využívá popularity biotronika pana Pfeiffera. A tak se unitáři stávají podnájemníky ve vlastním domě, a zatím není moci, která by tomu zabránila.

Vladimíru Strejčkovi a jeho příznivcům, kteří narychlo vytvářejí nové obce, aby tak získali většinu, vůbec nejde o věc českých unitářů, ale o palác Unitarie, budovu nesmírné hodnoty, budovu s divadelními sály a dalšími místnostmi, tak ideálně ležící v těsné blízkosti Karlova mostu na Královské cestě, kde by se to po zničení náboženské obce českých unitářů tak krásně podrukalo! Jde vlastně o bolševické manýry, tentokrát importované z USA.

Takže jde jen o peníze - a majetek.

Praha, 29. 11. 1993
Jan PICHRT

... A ÚSTAVNÍMU SOUDU NA VĚDOMÍ

Vážený pan
Petr Cibulka
šéfredaktor NN
Brno

Věc: Informace ke sporu
P. Cibulka, L. Vydra
versus V. Havel

Vážený pane šéfredaktore,
především mi dovolu-
te blahopřát Vám k autorství člán-
ků týkajících se předmětného
sporu, a současně vyjádřit
Vám, bez frází, hlubokou úctu
před Vaším odvážným po-
stojem novináře a skromnou
podporu Vaší spravedlivé vě-
ci.

K věcné legitimaci:

K Vaší domněnce o ne-
správném reagování soudky-
ně na námitku nedostatku
věcné legitimace na straně ža-
lovaného, přijměte prosím
tento výklad:

Zda je tu nedostatek věcné
legitimace, ukáže se až v sa-
motném řízení. Kdyby pojem
účastníka byl tu vykládán
hmotně právně, bylo by tu ne-
bezpečí, že občan, který se
dožaduje určitého soudního
výroku, by byla odepřena
ústavou zaručená soudní
ochrana.

Zda ten, kdo je formálně
označen jako žalovaný, není
osobou z hmotného práva
povinnou, ukáže se až nakonec
v rozhodnutí; nebyl-li totiž
pasivně legitimován, dopadne
řízení tak, že žaloba
bude zamítnuta - bude však
věcně vyřízena. Věcná legiti-
mace není tudíž nedostatkem
podmínek řízení. Ty definuje
ust. § 103 o. s. ř. jako
podmínky, za nichž soud
může jednat ve věci (juris-
dikce soudu - funkční, věc-
ná, místní příslušnost - chce-
te-li soudní legitimace). Ve
Vašem případě soud může
jednat i rozhodnout např. za-
mítnutím žaloby pro nedosta-
tek věcné legitimace. Je otáz-
kou, jaké, zda pasivní nebo
aktivní.

Zde proto vidím první úska-
lí:

Soud může dojít i k právní-
mu názoru, že zde je nedosta-
tek aktivní legitimace. (Nedo-
statek věcné legitimace na
straně žalující.) Ve Vašem
sporu žalovaný nikdy nikde
(podle žaloby) netvrdil difa-
mující skutečnosti v souvis-
losti s Vaší osobou (nevedl
Vaše jména!). Mluvil pouze
o "listu Rudé krávo".

Možná odpověď:

1. Návrhem domáhat se při-
měřeného zadostiučinění
i v penězích postupem v sou-
ladu s ustanovením § 19 b ob-
čanského zákoníku pro difa-
mující prohlášení vůči Vaší
právní osobě (uplatňuje
vydavatel) v souvislosti s vý-
roky: "... pokračovatelé ko-
munistické ideologie..., STO-
KA šířící LEŽ a zlobu."

Dobré pověsti právníké
osoby (goodwill, good repu-
tation) se poskytuje obdobná
ochrana jako fyzické. Rozdíl
je však v tom, že právníká
osoba může vždy požadovat
zadostiučinění v penězích
(nikoli malých), tedy nikoli
buď zadostiučinění nebo pe-
něžitou "náhradu" (§ 13 OZ).

Pro shora uvedená neprav-
divá tvrzení se obávám, že
dojde na straně žalovaného
k důkazní nouzi, stejně jako
k ní došlo již při prvním úst-
ním jednání dne 14. prosince
1993.

V úvahu přichází dále rov-
něž žaloba na zjištění, že urči-
té tvrzení je nepravdivé - ne-
řeší se otázka právní, ale
skutková. To má význam pro
Vás, neboť při jednání nemu-
síte říci více, nežli odkázat na
znění žaloby. Ostatní je již
důkazním břemenem žalo-
vaného. V případě úspěchu,
pak s odvoláním na pravo-
mocné rozhodnutí - o neprav-
divosti tvrzení - následuje do-
vození újmy na dobré pověsti.
Tento postup je sice zdlouha-
vý, avšak nemůže být neúspěš-
ný. Zkušenost Vám předávám
ze své praxe v mezinárodním
právu soukromém a obchod-

ním. Chraňte si svou FIRMU.
Chraňte si novinářskou čest.

Milý Petře, máte osudové
štěstí, že na straně žalovaného
dochází, kromě důkazní
nouze, i k nedostatkům v od-
bornosti poskytované právní
pomoci. Jedinou dosud
uplatněnou obranou byla ire-
levantní námitka pasivní legiti-
mace - resp. její nedostatek.
Chybně bylo navrhováno "za-
stavení" (pro takový postup
není dána zákonná cesta), mě-
lo být navrženo zamítnutí ža-
loby.

Je nepochybné, že nevěcná
kritika nejen neslouží veřejné-
mu zájmu, ale poškozuje jej
stejně tak, jako poškozuje zá-
jem na ochraně předmětu
dobré pověsti právníké oso-
by (firmy).

Nevěcná kritika, vulgární
hodnotící výroky, neadekvát-
ní úsudky, vadné teze nejsou
náplní funkce prezidenta ja-
kéhokoli státu na světě, byl-li
by nakrásně i dramatikem.
Nebylo to ostatně ani ústavní
pravomocí předcházející so-
cialistické galerky preziden-
tů.

Proto poukaz na ust. čl. 54,
odst. 3 Ústavy ČR neobstojí,
ten mluví na výkon ústavních
pravomocí. Znamená to, že
prezident není ústavně odpo-
vědný Parlamentu ČR, a tedy
nemusí podávat zprávy o vě-
cech, které jsou v jeho pravo-
moci. Neošetřuje však vůbec
oblast občanskoprávní. Prezi-
dent tak bude v případě auto-
nehody nikoli trestně odpo-
vědný, avšak občanskoprávně
ano. Bude moci i svědčit v pří-
padech netýkajících se výko-
nu funkce.

Tím, že nedošlo k námitkám
popření podstaty a oprávně-
nosti vlastního tvrzeného ná-
roku, a naopak žalovaný po-
tvrdil na jedné straně, že: "...
na svém výroku pochopitelně
trvám a doložím ho několika
příklady" (nikoli však důka-
zy!), na druhé straně "... pone-
chávám stranou otázku, zda
interpretace mého rozhovoru
... je přesná" uznal žalovaný

důvodnost a pravdivost žalo-
by, neboť v jeho vlastních
tvrzeních je zřejmý rozpor.

Dále žalovaný v rozporu
s ediční povinností: "... ne-
hodlám nabízet soudu důka-
zy svědčící o tom, že má tvr-
zení týkající se osob
uvedených v "nelegálně" zve-
řejněných seznamech osob
spolupracujících s StB jsou
pravdivá." Žalovaný nemá
právo "hodláni", nýbrž povin-
nost tvrzení, a dále ediční po-
vinnost. Nenabídne-li důka-
zy - soud musí žalobě
vyhovět.

(Ediční povinnost - v teorii
povinnost předložit soudu
listinu - ust. § 129 o. s. ř.). Ne-
splnění ediční povinnosti lze
vynucovat podobně jako ne-
splnění jiných procesních po-
vinností pořádkovými poku-
tami podle ust. § 53 o. s. ř. do
výše 50 000 Kč. Způsobilo-li
odpírání splnění ediční po-
vinnosti účastníkům náklady
řízení - viz postup podle ust.
§ 147, odst. 2 o. s. ř. V tomto
případě nejsou dány důvody
pro odepření ediční povin-
nosti, vzhledem k možnosti
vyloučení veřejnosti.

Držte se a hlavu vzhůru!
Stále dokonale zdravý a pěkný
pozdrav Vám i Vaší ma-
mince, nedejte se vykoletit
kdejakým vyfoukaným spre-
jem. Prezidenti odcházejí, no-
vináři, doktoři zůstávají, aby
nové prezidenty stavěli na
nohy, ošetřovali či pouze ilu-
zorně udržovali.

V Praze, dne 30. ledna 1994.

JUDr. C. W.
advokát
Praha

P. S. Případného honoráře
se výslovně zříkám.

Chovejte se jako instituce
Budte hrdý na to, že jste pub-
licista. Nenechte se zastrašit
Sleduje Vás celá novinářská
obec a jejím prostřednictvím
celý svobodný svět. Dostane
se Vám i jiné podpory ne-
pouze morální.

10 Denní Hlasatel
30. března 1994

NEMOVITOSTI

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty

6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL

Jestliže zamýšlíte prodat majetek, ohodnocuji zdarma v chi-cagském okolí. Procenta jsou velmi nízká, chcete-li koupit. Volejte 708-484-4800 nebo domů 708-562-7605

HOUSE FOR SALE

Larger than it looks: 3 plus bedrooms, full finished bsmt., newer kitchen-brick bungalow. 9ft. ceiling and arched entryways. Could be in-law arrangement. \$131,900. Call Pam at (708) 963-2200 leave message in English.

PRONAJME SE:

5-pokojový byt v Berwynu, 18. ul. a East Ave., s vytápěním, horkou vodou a kuch. zařízením, bez prádelny, \$565 měsíčně. Tel. 863-5323.

1450 AM
WCEV
WE'RE CHICAGO'S
ETHNIC VOICE

Náš písničky nezahynou

Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jiráček na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.

Kde možno koupit HLASATEL:

- **Minařik Bakery**
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- **Brookfield (Minařik II.) Bakery**
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- **Austin a Čermák Rd.**
Cicero — stánek
- **Prague Sausage & Delicatessen**
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- **Redakce Hlasatele**
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- **The European Village, Ltd.**
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- **Roh Oak Park & Čermák Rd.**
Berwyn — stánek
- **Čermák Rd. & East Ave.**
Berwyn — stánek
- **26th & Ridgeland**
Berwyn, stánek — nedělní
- **V New Yorku: Candy Store**
1437 - 1st Ave., New York, NY

PRODÁM, 88 HONDU CIVIC LX, 4dr., FM/AM, A/C; Tel. 708-447-3195

PRODÁ SE

Woodlawn cemetery, part 23, Southland East Section, 2 lots, very reasonable price. Phone: (708) 795-6574 or 484-6075.

Help wanted

Hledám pomocníka na práci. Full + part time. Tel. (708) 749-1779.

MALÍŘSKÉ PRÁCE VŠEHO DRUHU - rychle a kvalitně.

Tel. (312) 282-3443 po 7PM, (708) 484-3306.

HELP WANTED

Domovník pro budovu s bydlením, který bydlí v Berwynu. Musí mluvit anglicky. Volejte po 5. hodině 484-3729 nebo 383-8434.

IMMIGRATION

55,000 USA GREEN CARDS giving away by lottery soon. Enter the names of friends/relatives living abroad. I.B.S., 203, 1395-A South Columbia Road, Grand Forks, ND. USA. 58201-6009. Ph. (204) 943-0262.

MANUFACTURING MANAGER

To manage Slovakian non-ferrous metal Fabricating Plant. Great opportunity for experienced person fluent in Slovak and English. COLLEMAN INTERNATIONAL, INC. 2500 Commonwealth Ave. North Chicago, IL 60064. Contact: Paula Protine, Tel. No.: (708) 689-9090 ex. 203, Fax No.: (708) 689-0103.

Social Service Designee — Group discussion leader. Bohemian Home For the Aged. Must speak both English and Czech or Slovak. Tel. (312) 588-1220.

ATTENTION BERWYN

★★★ **POSTAL JOBS** ★★★ Start \$11.41/hr. + benefits. For application & info, call 1-(216) 324-5504 7am to 10pm 7 days.

Dívka ze Slovenska hledá jakoukoliv práci - opatrování dítěte (dětí), starší osoby... Tel. 708-484-9590.

Hledám jakoukoliv práci od 7 AM do 5 PM. Mluvim česky a anglicky. Volejte (708) 652-8795.

P.S./WASHINGTON

a weekly column by
U.S. Senator Paul Simon of Illinois

Prejudice: Feeding on Ignorance and Thriving on Silence

From time to time the contagious disease of racism and prejudice rears its ugly head in all nations and among all people. Whenever it occurs it should be dealt with, because prejudice in each century of recorded history has resulted in the senseless slaughter of millions.

Prejudice feeds on ignorance, and thrives only when those who know better are silent.

Recently a speech at a New Jersey college campus received attention because of its unbelievably mean spirit. A number of people spoke out condemning those remarks, and I was pleased to see that.

But the other day the *Washington Post* published a story written by Rene Sanchez about two other speakers at a different campus (whose names I am not mentioning in order to avoid giving them more publicity) and what they had to say:

Bosnia is a great example of the stupidity and danger of prejudice.

"...accused Jews of controlling the Federal Reserve, the nation's entertainment industry and black performers and athletes and of spying on black leaders.

"Each time _____ noted one of these items, he paused to ask the crowd who controlled it and the crowd shouted back: 'Jews.' At one point, after what he thought was a tepid response, _____ asked the crowd, 'Are you afraid to say it?' The crowd then shouted louder: 'Jews, Jews.'

"Another speaker, _____, a local political activist, told the cheering crowd that the motto for black people no longer should be the spiritual 'We Shall Overcome,' but rather, 'We Shall Not Sell Out to the Jews.'"

This Hitler-like language and demagoguery is dangerous.

I happen to be a Lutheran by background and was active in the civil rights movement in its early days. The people in the white community who were most active in the cause of justice for African Americans were not Lutherans or Catholics or Presbyterians, but Jews.

Because my last name is Simon, occasionally I will be on a call-in radio program where the caller assumes I am Jewish and a poisonous hate spills out. I fear that prejudice against Jews and African Americans and Hispanics and Asian Americans and others is rising in our nation.

Instead of pandering to people's fears and prejudices we should be striving for understanding across the barriers of race and religion and ethnic background and sex. Bosnia is a great example of the stupidity and danger of prejudice.

After I made a speech about the problems faced by the Armenians, I received a letter from a man who assured me that the Armenians have a strangle-hold on our nation

and are running it. He gave me a long list of people and their positions to "prove" it.

I do not doubt that the

two men quoted by the *Washington Post* believe what they said. I do not doubt that the man who wrote to me about the Armenians believes what he said. But all three are sick and we should not catch their disease.

Each of us can play a role in stamping out this disease. The rules are simple:

1) Develop a friendship with someone of a differing background from yours. You will find that person's hopes and fears and dreams are similar to your own. People are people.

2) If someone expresses prejudice, gently correct that person.

3) Don't tell jokes or laugh at jokes that make fun of African Americans or Poles or Gays or people with disabilities or anyone else because of their background. These "jokes" do great harm.

4) Read something about people of a different background from your own. Stretch your mind.

Those four rules are simple, and if we follow them we will find that the hate-mongers will have less and less of a following.

Ondruš & Syn

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen, sklad hotových prošívaných dek a polštářů z husího prachového peří z dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky i anglicky. Máme 56-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Invitation only!
Ondruš & Syn

6533 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
484-1700

MAKE SURE OUR QUALITY SHOWS. FURNITURE REFINISHERS

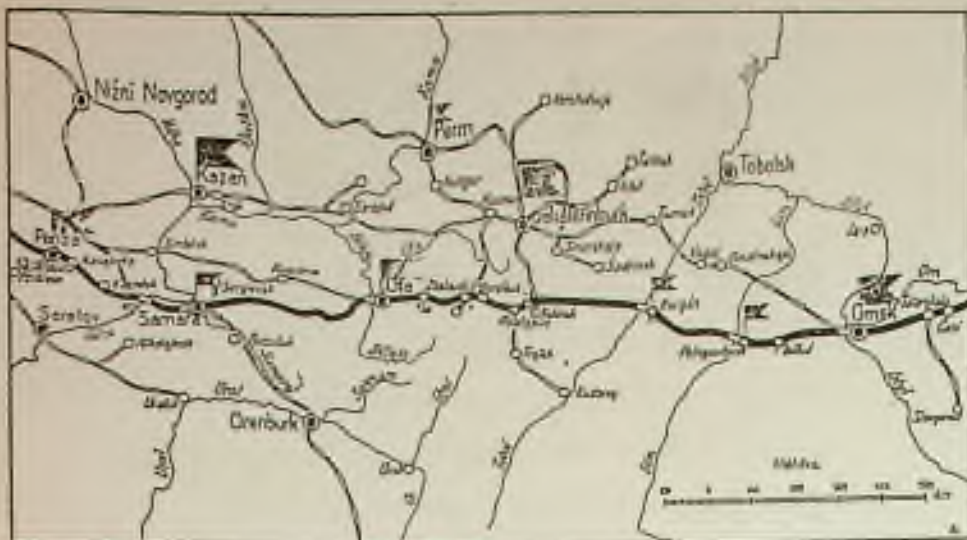
At Wickes Furniture, we take pride in our products and we want to make sure they always look their best. Today, as a result of continued growth, we seek skilled professionals to repair wood and upholstered pieces in our customers' homes. In return, we can offer:

- ✓ excellent starting pay
- ✓ 401(k) plan
- ✓ medical/dental life insurance

Get the facts right away. Apply in person at:

WICKES FURNITURE DISTRIBUTION CENTER
1100 Lombard Rd.
Lombard, IL 60148
(708) 268-1555

WICKES FURNITURE
The Largest Furniture Retailer in Chicago
Equal Opportunity Employer

Místa, ve kterých byly československé oddíly.

Důležitější bolševické posádky.

GENERÁL RUSKÝCH LEGIÍ R. GAJDA

M O J E P A M Ě T I

ČESKOSLOVENSKÁ ANABASE
ZPĚT NA URÁL PROTI BOLŠEVIKŮM
ADMIRÁL KOIČAK

SIBIŘ.

Varovný hlas

František Růžička

Mé myšlení je příliš vzdáleno tomu, aby podporovalo činnost bývalých levicových struktur v jakémkoliv podobě. Nicméně řada vyřešených "varování" se mi zdá být více než oprávněných. Tragedie je však v tom, že zaznívají z úst právě těch, kteří se o naplňování sociální ne-spravedlnosti úzkostlivě starali celých čtyřicet let.

— Na tiskové konferenci v Brně zazněla kritika Demokratické levice. "Českou republiku se daří přeměňovat v přívěšek kapitalistických zemí. Spějeme k postavení ekonomického vazala suverénního souseda i dalšího zahraničního kapitálu, odkud je jen krůček ke ztrátě národní suverenity. Stále více se vzdalujeme sociálně spravedlivé společnosti, vláda bere peníze těm, kdo je nemají a nestrestá zloděje a podvodníky."

— Na tiskové konferenci v Ostravě řekl předseda KSČM M. Grebenčík: "Z fanatického apoštola monetarismu se stal pragmatický politik" (na adresu V. Klause). Stav členské základny KSČM byl uveden počtem asi 200 tisíc členů!!!

Vážnost varování umocňují i slova přicházející ze zcela pravé strany politického spektra.

— Nelze se divit, že náměstek pražského prokurátora podal pokyn ke stíhání vydavatele NN pro ohrožení státního tajemství v důsledku uveřejnění seznamů StB. Kdysi bylo bývalé mluvčí Charty 77 P. Šustrové soukromě sděleno, že to, co se v archivech StB nachází je tak strašné, že je lepší to nevědět.

V závěru tohoto článku se opět vracím k hlasu levice. Obnovit životní úroveň v ČR alespoň na úroveň, jaká byla v roce 1989, chce v průběhu pěti let Lidová unie národní a sociální záchrany v čele s Mir. Štěpánem. (!!!) Oznamil to na tiskové konferenci a dále řekl, že se i nadále považuje za člena KSČM, i když byl v červnu 1993 vyloučen.

Za Omskem spěje dráha podle severního okraje Hladové stepi přes Kainsk (15.000 obyv.), Mariinsk (21.000 obyv.), uzel Novonikolajevsk (65.000 obyv.) k Obi. Tuto překračuje jižně od guberniálního města Tomsk (111.000 obyv.), vysílá se k němu pouze odbočka ze stanice Talgy. V této krajině přibližuje se dráha nejvíce oné uhelné pánvi altajské, rozsáhlé skoro jako Čechy.

Další veletok, Jenisej, přechází trať u hlavního města jenisejské gubernie Krasnojarska (s 80.000 obyv.) a běží pak na východ na Kansk (17.000 obyv.) do gubernie irkutské. První větší stanice je Nižně Udinsk (12.000 obyv.) a druhé Tulun (12.000 obyv.). Hlavního města této gubernie Irkutsk (se 126.000 obyv.) dosahuje nedaleko Bajkalu, ale nádraží je dosti vzdáleno od města, ležícího na druhé straně Angary. Most jest jen pontonový; při povodních musí být rozebrán, takže pak nemá místo žádného spojení s nádražím. Angara přitéká z Bajkalu, posvátného moře Burjatů. Táhly jeho tvar napříč směru magistrály, vytvořil technicky nesnadný problém. Vlaky musily používat trajektů, ze stanice Listviničného do Mysové; v zimě kladeny koleje i na led. Toto zařízení opatření bylo odstraněno teprve vybudováním trati kolem jihozápadního cípu Bajkalu, jehož strmé břehy však kladly mnoho překážek. Proto bylo nutno prorazit řadu tunelů, z nichž zejména 39. stal se pro boje našich legií památným.

Za Bajkalem od Mysové probírá se dráha těžce kupředu, jelikož i zde horské hřebeny, postupující od severovýchodu na jihozápad, ustavičně zahrnují cestu. A tak magistrála může jen málokdy použít údolí řek jako Selengy k Verchně Udinsku (20.000 obyv.), pak Chiloku, načež sjíždí k Čitě (se 75.000 obyv.), hlavnímu městu zabajkalské oblasti.

U Čity odděluje se od magistrály Amurská dráha, jež byia dokončena teprve za války; probíhá úplně na území ruském, otvírajíc přístup do bohatých, dosud nedotčených krajů amurské oblasti.

Magistrála však zaměří přímo na jihovýchod a ve stanici Mančžuriji vstupuje na půdu Mandžuska jako Východočínská dráha. Za Chailarem začíná stoupat do Vel. Čingamu, jež překračuje ve výši 1000 m, a spěje pak přes Cicikar rovnou k Charbinu, veliké křižovatce severního Mandžuska. Ležící Charbin na splavné řece Sungari, spějící na severovýchod, kdežto opačným směrem probíhá trať přes Mukden do Pekinu, nebo do cíle ruských snah, zmařených Japonci, Dalného, nyní Dajrenu u Port Arthuru.

Na jihovýchod spěje trať z Charbina směrem na Vladivostok. U stanice Pohraničné vstupuje už do ruské přimořské oblasti, zakrátko setká se v Nikolsku (35.000 obyv.) s Amurskou větví, načež brzo končí u Tichého oceánu, ve výborném přístavu vladivostockém (100.000 obyv.), bohužel zamrzalícim.

Poslední díl této trati až do Nikolska Usurijského byl svědkem těžkých zápasů naší armády, která se zde musila hájit proti bolševickým silám, postupujícím po Amurské dráze od Chabarovska, ležícího na stořku řek Amuru a Ussuri. V Chabarovsku (50.000 obyv.), loučí se Amurská dráha s Amurem, jehož střední tok sledovala tu těsně, tu opodál po celé délce. Nejvýznamnější město je zde Blagověščensk (70.000 obyv.) při ústí Seje.

Zmínili jsme se širě o magistrále, jelikož poděl ni a o ni bylo hlavně bojováno. Kdo ji držel, měl v ruce zástavu ceny ohromné, ceny světové, rozhodující o osudech národů. Nelze pochybovat, že nedostatek másla, vajec, obilí, kožíštin, rud, soli a jiných surovin, i když trpí dnešní světové hospodářství, je značně zaviněn uzavřením Sibíře a tamějšími zmatky.

Proto nám tím jasněji vynikne zásluha československé armády, která tu provedla nesmírně obtížný úkol tím, že ovládla tuto tepnu světového hospodářství a znemožnila Němcům, Rakušanům a Maďarům, trpícím nedostatkem surovin a potravin a pocítujícím již i nedostatek lidského materiálu, vrhnouti na vázky válečného štěstí vedle toho nevyčerpatelného bohatství Sibíře, ještě stálice svých zajatců, kteří tam byli v táborech a jež měli bolševici co neidříve vydati.

Válka přispěla nesporně k bližšímu poznání a ocenění hospodářských možností Sibíře i těmi nesčetnými muži, kteří za vojenským posláním kraj ten na vlastní oči zhlédli. Je jisto, že se po uklidnění politických poměrů mnohý z nich vrátí na Sibiř, tentokrát k mírové práci, využití pokladů tohoto kraje, donedávna ještě polozapomenutého, pro dobro lidstva.

Dr. STANISLAV NIKOLAU.

Pokračování na str. 12

Drahy mistře!

Prosím, abyste přijal tuto knihu o naší válce v Rusku a na Sibiři v l. 1917-1919.

Před válkou byl Jota nejotázatelnějším buditelem všech vstev našeho národa. Že války staly se Vaše knihy, Vaše nezapomenutelná vypravování o jeho minulosti; všemu lidu našemu ve vlasti pramenem nitky i vzduchu. Nám, vojákům daleko v cizině, byly nejdražší četbou,

byly nám zdrojem síly v nejtěžších chvílích. Daly nám vzor, vylkly nám povinnost.

V rozhodné pro nás chvíli války v té době, kdy jsme se my vojáci pod Zborovem plávali svou zbraní ve velkém boji za obnovení samostatnosti své vlasti, vyšlo v čele spřisovatelů českých zbraní sluhů protomil Jota lesky, které je svízaly. Prond vůle národa palil se pokud jik neschůdně ke nám a k vítězství.

R. @ Jajda

1. KRÁTKÝ PŘEHLED VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉHO VOJSKA V RUSKU.

DRUŽINA. SVAZ ČESKOSLOVENSKÝCH SPOLKŮ NA RUSI.
ODBOČKA ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY PRO RUSKO.
RUSKÁ ÚNOROVÁ REVOLUCE. BOJ U ZBOROVA.
DALŠÍ FORMOVÁNÍ

ČESKOSLOVENSKÉHO VOJSKA.

Vpráva o vypuknutí strašné války, která bleskurychle proletěla dne 26. července r. 1914 celým světem, vzbudila velmi tísnivý dojem v naší malé, ale krásné vlasti. Myšlenky naše zalétaly přes hory na jih k azurovým vodám Adrie a na východ k rovinám široké, bílé Rusi, kde se připravovali k válce naši pokrevní bratři a bratři smýšlením. S prokletím v duši chápali jsme se zbraní nám vnucených, abychom s nimi šli proti těm, v něž jsme vždy měli světlé a hřejivé naděje. Nikdo nemohl tehdy předvídati, že přijde čas, kdy se mohutné Rusko, raněné, vyčerpané ztrátou krve, přivine k hrudi mladšího bratra a bude hledati u něho pomoci a síly k boji. Tenkrát jsme byli tak malí a nepatrní; bylo nám nevýslovně těžko jíti se zbraní v ruce, abychom hájili zájmů svých utlačovatelů.

Situace československého národa byla tak tragická, že nikdo nesměl pronést ani slůvka odporu. Rakousko-uherská vláda od toho dne, kdy vyhlásila válku, používala nejkruťnějších represálií proti těm, na něž padl třeba jen stín podezření, že mají sympatie ke spojencům, hlavně k Rusku a k Srbsku. Hromadné věznění vynikajících českých a slovenských předáků a prostých obyvatelů, kteří se provinili pouze slovem neprozřetelně proneseným, dlouhé jejich věznění, odsuzování k smrti zastřelením nebo oběšením, to byly prostředky, jimiž rakousko-uherská vláda zdržovala československý národ od projevu nespokojenosti.

Ale Čechoslováci zvolili jinou taktiku: Ti, kdož zůstali v týlu, hleděli všemožně, aby uškodili rakouské armádě, protahovali dodávky zásobování — někdy dokonce zásoby ničili — podřývali finanční situaci, neupisujice válečných půjček atd. Ti, kdož byli posláni na frontu, do bitevní linie, vyčkávali pouze vhodného okamžiku a při prvé možnosti dávali se zajímat, jednotlivě i v celých oddílech a plucích.

Přechod celého 28. pražského pluku i s plukovní hudbou, 36. mladoboleslavského, většiny 21. čáslavského a části 13. olomouckého zeměbranceckého pluku atd. dílem k Rusům, dílem k Srbům, jsou případy, na které se poukazovalo v rakouském parlamentu s proklínáním, a které jasně charakterisují poměr Čechoslováků ke spojencům a jejich náladu hned na počátku války.

Šťastnější a svobodnější ve svém počinání byli ti nemnozí příslušníci našeho národa, kteří v den vyhlášení války byli na půdě spojenecké, za hranicemi. V Srbsku Čechoslováci bez nejmenších potíží vstupovali jako dobrovolníci do srbských formací a bojovali v jejich řadách. Horší byla situace ve velikém Rusku, kde se pramálo vědělo o osudě nevelikého slovanského národa, tak dlouho a úporně hájícího své národní samostatnosti proti choutkám německo-maďarských vládů dvojčedině říše. Jako malému, reko němu Srbsku byl každý československý dobrovolník drahý, tak velikému Rusku nebylo potřebí pomoci několika set synů porobeného národa. Proto, když Čechoslováci v Rusku chtěli začít aktivní boj se společným nepřítelem a domáhali se utvoření samostatné bojové jednotky, která by byla jádrem pro budoucí široké národní hnutí, byla jejich situace mnohem těžší nežli kdekoli jinde.

StB a ODS

František Růžička

Nejsou to hezké zkratky pro oko čtenáře? Nedávno jeden z čtenářů Jihočeských listů v uspořádané anketě na téma zveřejnění seznamů agentů StB vyjádřil svůj názor slovy: "Celá ODS je stejně Estébácká". To se nelíbilo oblastnímu funkcionáři ing. M. Benešovi, který se ohradil slovy, že jde o hrubou a žalovatelnou urážku, neboť on jako kandidát do voleb musel se všemi ostatními předložit lustrační osvědčení.

Ponechme teď stranou otázku, kdo z panů radních, kteří se ujali vlády na československé radnici začátkem roku 1990 měl toto osvědčení "čisté" a kdo jej raději ani nepředložil. Vždyť tajemníkem se například stal bývalý ředitel věznice v Č. Budějovicích. Věnujme se však zásadní otázce, proč ODS jako vedoucí politická síla ve státě zaujímá stále negativní stanovisko ke zveřejnění seznamů a proč právě pro ni je tato otázka neaktuální.

Předseda poslaneckého klubu J. Honajzer se v Č. Budějovicích vyjádřil, že je zbytečné tyto záležitosti permanentně oživovat. Avšak domnívá se, že bylo chybou, že ke zveřejnění nedošlo. Zveřejnění v Necenzurovaných novinách však považuje za nelegitimní a protizákonné. Podle jeho názoru nelze uplatnit ani postup, který byl v Německu.

Myslím, že je zcela zbytečné o celé záležitosti dále diskutovat. Používá-li pan premiér Václav Klaus neustále různá "biblicko-politická" podobenství, pak také jedním posloužím. Budete-li se neustále snažit uvafit mléko v napáleném hrnci, jinou chuť než zapáchaní a připálenou nedostanete. Je to prosté. Jen jde o to, toho dobrého mléka příliš nezničit.